
PROGRAM REGENERACE
MĚSTSKÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY JEVÍČKO
pro období 2016 – 2020

září 2015

Pořizovatel: Město Jevíčko, Palackého nám. 1, 569 43 Jevíčko

Zpracovatel: Ing. Lenka Porketová

Spolupráce: Mgr. Miroslav Šafář, místostarosta a předseda Pracovní skupiny pro regeneraci

Fotografie: Lucia Hamplová, Mgr. Petra Fellnerová, archiv Města Jevíčko

Termín zpracování: červenec – září 2015

Program regenerace městské památkové zóny Jevíčko pro období 2016 – 2020 byl projednán Pracovní skupinou pro regeneraci MPZ Jevíčko dne 5. 10. 2015 a schválen Zastupitelstvem města Jevíčko usnesením č. 11/2 písm. m) ze dne 12. 10. 2015.

Dušan Pávek, dipl. um., v. r.
starosta

Mgr. Miroslav Šafář, v. r.
místostarosta

Obsah

1	ÚVOD	5
1.1	Podklady pro pořízení programu regenerace.....	5
1.2	Pracovní skupina pro regeneraci MPZ Jevíčko	6
2	CHARAKTERISTIKA MĚSTA JEVÍČKO	7
2.1	Základní údaje o městě	7
2.2	Socio-demografická charakteristika města	7
2.3	Historicko-stavební vývoj města	9
2.4	Urbanistická struktura města	12
2.5	Revitalizace Palackého náměstí v Jevíčku	13
2.6	Technická a dopravní infrastruktura ve městě.....	13
2.6.1	Technická infrastruktura	13
2.6.2	Dopravní infrastruktura	14
2.7	Životní prostředí ve městě	14
2.7.1	Vodní toky a plochy	14
2.7.2	Zeleň.....	15
2.7.3	Odpadové hospodářství	15
2.8	Cestovní ruch v kontextu s MPZ Jevíčko.....	16
2.8.1	Dny evropského dědictví	16
2.8.2	Městský okruh	16
2.9	SWOT analýza	18
3	MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA JEVÍČKO.....	19
4	PRINCIPY OBNOVY HISTORICKÝCH HODNOT MPZ JEVÍČKO	21
4.1	Ochrana kulturních hodnot území	21
4.1.1	Nemovitě kulturní památky	21
4.1.2	Archeologické lokality	23
4.1.3	Válečné hroby, pohřebiště, pietní místa	24
4.1.4	Ostatní kulturní, urbanistické a architektonické hodnoty	27
4.2	Ochrana přírodních hodnot území	31
4.3	Zásady obnovy historického jádra území	32
4.3.1	Zásady ochrany historických a urbanistických hodnot.....	32
4.3.2	Zásady funkčního využití území MPZ Jevíčko	32

4.3.3	Technická a dopravní infrastruktura v MPZ Jevíčko	32
4.3.4	Veřejná prostranství a zeleň v MPZ Jevíčko	33
4.3.5	Nakládání s odpady v MPZ Jevíčko	33
5	KARTY NEMOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK.....	34
5.1	Kulturní památky nacházející se v MPZ Jevíčko.....	34
5.2	Kulturní památky nacházející se mimo MPZ Jevíčko	54
6	VÝSLEDKY PROGRAMU REGENERACE ZA OBDOBÍ 2008 – 2015.....	66
6.1	Přehled výsledků programu regenerace za období 2008 – 2015.....	66
6.2	Kulturní památky obnovené z programu regenerace v minulých letech	68
6.3	Další činnosti zaměřené na obnovu KP mimo program regenerace	78
7	PRIORITY PROGRAMU REGENERACE V OBDOBÍ 2016 – 2020.....	79
7.1	Priority pro regeneraci objektů v MPZ Jevíčko v období 2016 – 2020.....	79
7.2	Priority pro regeneraci veřejných prostranství a infrastruktury v období 2016 – 2020	87
8	ZÁVĚR.....	89
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ	90
	SEZNAM ZKRATEK.....	91
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	92
	PŘÍLOHY	93
	Příloha č. 1: Archeologické objevy z doby římské v Jevíčku	93
	Příloha č. 2: Jevíčko a jeho památky ve starých fotografiích	95
	Příloha č. 3: Fotografie ze Dnů evropského dědictví 5. – 13. 9. 2015	100
	Příloha č. 4: Území s archeologickými nálezy	103
	Příloha č. 5: Mapa s přibližným vyznačením NKP na území MPZ Jevíčko.....	104
	Příloha č. 6: Přehled výdajů v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón v letech 1993 – 2014.....	105

1 Úvod

Program regenerace městských památkových rezervací (MPR) a městských památkových zón (MPZ) byl ustanoven vládním usnesením č. 209 ze dne 25. 3. 1992 a připraven ve spolupráci Ministerstva kultury, Ministerstva životního prostředí a Ministerstva pro hospodářskou politiku a rozvoj. Jeho hlavním smyslem bylo a je napomoci k záchraně a rozvoji nejcennějších částí našich historických měst, prohlášených za památkové rezervace a památkové zóny. Finanční prostředky z tohoto programu mohou být poskytovány pouze tehdy, pokud má příslušné město zpracovaný vlastní program regenerace a pokud se zároveň finančně podílí společně s vlastníkem na obnově kulturní památky.

Největší přínos programu regenerace je z pohledu měst spatřován v jeho nepřetržité soustavnosti. Legislativní ukotvení zaručuje kontinuální existenci a umožňuje tak plánovat procesy v delším časovém horizontu. Město Jevíčko je do programu regenerace zapojeno již od roku 1994. Na území města tak bylo díky tomuto programu realizováno mnoho akcí, které vedly ke zlepšení stavu objektů i celkového prostředí v MPZ Jevíčko.

Poslední program regenerace MPZ, který má Město Jevíčko zpracovaný, je pro období 2006 – 2010. Ten byl od roku 2011 každoročně aktualizován a dopracováván. V zájmu získání vyšší kvóty při poskytování dotací či příspěvků na obnovu památek se proto vedení města rozhodlo pro pořízení nového programu regenerace.

Předkládaný Program regenerace městské památkové zóny Jevíčko pro období 2016 – 2020 zahrnuje požadavky Města Jevíčko na postupnou obnovu MPZ, zohledňuje územně plánovací dokumentaci města, strategický plán a další odborné dokumentace.

1.1 Podklady pro pořízení programu regenerace

Přehled dokumentů, o které se program regenerace opírá:

- **Koncepce péče o památkový fond v Pardubickém kraji** – zpracovatel Ing. arch. Ladislav Svoboda, schváleno Radou Pardubického kraje dne 21. 10. 2004.
- **Regulační plán městské památkové zóny Jevíčko - návrh** – zpracovatel Urbanistické středisko Brno, spol.s.r.o., schváleno ukončení procesu pořizování Regulačního plánu Jevíčko Zastupitelstvem města Jevíčka dne 16. 3. 2015.
- **Městský Program regenerace MPZ na období 2006 – 2010** – zpracovatel Pracovní skupina pro regeneraci KP (Marie Neubauerová, Karel Kryštof), schváleno Zastupitelstvem města Jevíčka dne 14. 11. 2007.
- **Aktualizace Městského programu regenerace MPZ na rok 2015** – zpracovatel Mgr. Miroslav Šafář, schváleno Zastupitelstvem města Jevíčka dne 22. 9. 2014.
- **Strategický plán rozvoje města Jevíčko 2016 – 2022** – zpracovatel MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko o.p.s. (Bc. Jiří Kantořík, Ing. Lenka Porketová a Mgr. Pavel Šejnoha), předpokládané schválení Zastupitelstvem města Jevíčka v prosinci 2015.

- **Územní plán Jevíčko** – zpracovatel Ing. arch. Pavel Mudruška, Sezemice, vydaný Zastupitelstvem města Jevíčka dne 22. 9. 2014 s nabytím účinnosti od 8. 10. 2014.
- **Evidenční listy nemovitých památek** – Národní památkový ústav.
- Zápisy **Pracovní skupiny pro regeneraci MPZ Jevíčko**.
- Seznam použité literatury.

1.2 Pracovní skupina pro regeneraci MPZ Jevíčko

Město Jevíčko má od 1. 4. 1994 zřízenou Pracovní skupinu pro regeneraci MPZ Jevíčko, která působí jako poradní orgán zastupitelstva města. Pracovní skupina se zabývá připomínkováním stavebních činností města i občanů podnikajících nebo bydlicích v MPZ, aby v ní nedocházelo k nevratným nežádoucím zásahům. Dále spolupracuje s vlastníky nemovitých kulturních památek při získávání finančních prostředků na rekonstrukci památek, připravuje investiční a neinvestiční akce v MPZ a její blízkosti, projednává aktuální problémy regenerace a informuje veřejnost o výsledcích programu regenerace. Pracovní skupina pro regeneraci se schází zpravidla 1x za půl roku a z jednání pořizuje zápisy.

Členové pracovní skupiny se rovněž v průběhu kalendářního roku aktivně zapojují do organizace akcí spojených s prezentací památek na území města a týkajících se historicko-vlastivědné oblasti (např. akce SHS ČMS „Dny evropského dědictví“, v minulých letech v osobě starosty spolupráce v rámci archeologického průzkumu „Archeologické objevy z doby římské v Jevíčku“ (viz příloha č. 1) provedeného na katastru města Doc. PhDr. Eduardem Droberjarem, Ph.D. a studenty Univerzity Palackého v Olomouci atd.).

Zastoupení pracovní skupiny je různorodé, aby obsáhlo co nejvíce oblastí a institucí, kterých se daná problematika týká a byla tak zajištěna práce skupiny po odborné stránce. Personální složení schvaluje rada města a je možné jej na návrh předsedy doplňovat.

Složení Pracovní skupiny pro regeneraci MPZ Jevíčko k 5. 10. 2015:

- Předseda: Mgr. Miroslav Šafář, místostarosta města Jevíčko
- Členové: Dušan Pávek, dipl. um. – starosta města Jevíčko
- Mgr. Rudolf Beran – radní města Jevíčko, předseda komise bytové a sociální
- Ing. Tomáš Dvořák – předseda komise stavební města Jevíčka
- Ing. Jiří Valčík – vedoucí OVÚP MěÚ Jevíčko, poradce pro ÚP
- Dalibor Šebek – investiční technik MěÚ Jevíčko
- Ing. Ivo Junek – autorizovaný inženýr pozemních staveb
- Mgr. Helena Ulčová – správkyň městského muzea
- P. Andrzej Sebastian Walak, ThLic. – farář Římskokatolické farnosti Jevíčko
- Mgr. Robert Jordán – středoškolský učitel historie
- Ing. Lenka Porketová – zpracovatelka Programu regenerace MPZ Jevíčko 2016 – 2020

2 Charakteristika města Jevíčko

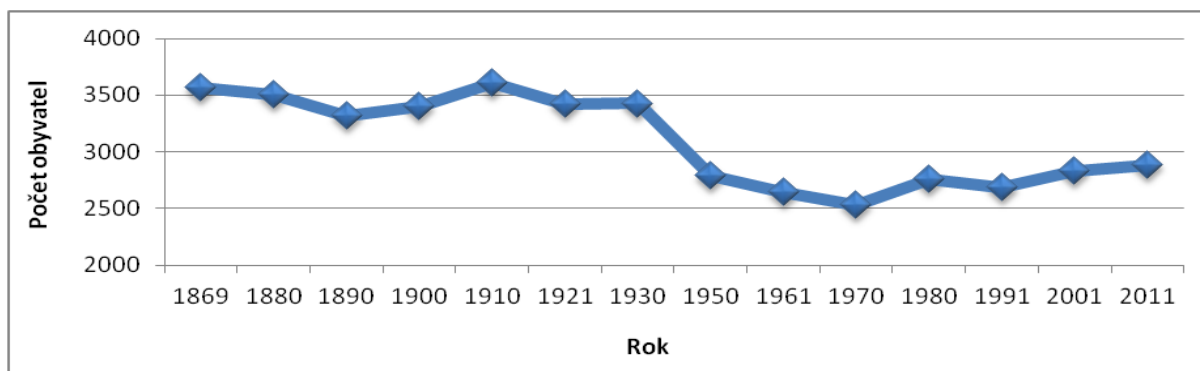
2.1 Základní údaje o městě

Kód obce:	578193
Kraj:	Pardubický
Okres:	Svitavy
Obec s rozšířenou působností:	Moravská Třebová
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Jevíčko
Části obce:	Jevíčko a Zadní Arnoštov
Katastrální území:	Jevíčko-město, Jevíčko-předměstí a Zadní Arnoštov
Rozloha:	2 322,06 ha
Počet obyvatel:	2 812 (k 1. 1. 2015)
Nadmořská výška:	366 m (u městské věže)
Zeměpisná poloha:	34° 23' vých. délky a 40° 30' sev. šířky
Základní vybavenost:	<ul style="list-style-type: none"> • městský úřad, infocentrum, pošta, banky • restaurace, hotely, obchody, supermarket • MŠ, ZŠ, ZUŠ, gymnázium • ordinace, lékárna, domy s pečovatelskou službou • muzeum, galerie, knihovna, rodinné centrum • hřiště vč. fitness, tenisové kurty, přírodní koupaliště • církevní stavby, hřbitovy
Infrastruktura:	<ul style="list-style-type: none"> • ČOV, kanalizace, vodovod, plynofikace, dostatečný příkon el. energie • autobusové spojení

2.2 Socio-demografická charakteristika města

Vývoj obyvatel v Jevíčku lze sledovat od roku 1869, kdy bylo provedeno první moderní Sčítání lidu, domů a bytů. Jak znázorňuje graf č. 1, do roku 1930 žilo v Jevíčku přes 3 000 obyvatel. Následující historické události, především náležitost k Sudetům a následné vysídlování Němců na základě Benešových dekretů, způsobily velkou ztrátu obyvatelstva, kterou se již nepodařilo dohnat.

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v Jevíčku v letech 1869 – 2011

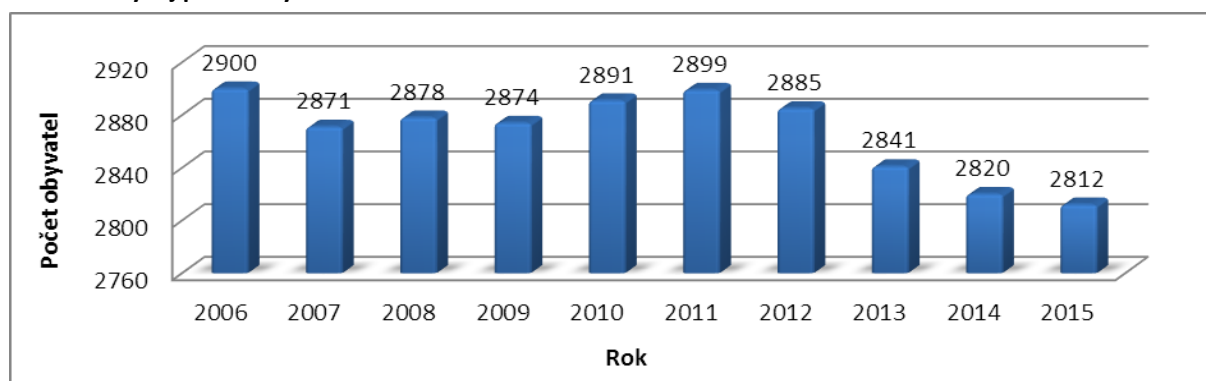
Zdroj: vlastní zpracování dle dat z ČSÚ

Maximálního počtu obyvatel bylo dosaženo v roce 1910, kdy ve městě žilo celkem 3 603 obyvatel. Nejmenší počet obyvatelstva je zaznamenán roku 1970, kdy bylo ve městě evidováno 2 526 obyvatel (70,1 % maximálního počtu).

K trvalému pobytu bylo v Jevíčku k 1. 1. 2015 přihlášeno celkem 2 812 obyvatel, z toho 1 369 mužů a 1 443 žen. Vývoj počtu obyvatel za období 2006 – 2015 zachycuje graf č. 2. Jak je z grafu patrné, od roku 2011 dochází k postupnému úbytku populace.

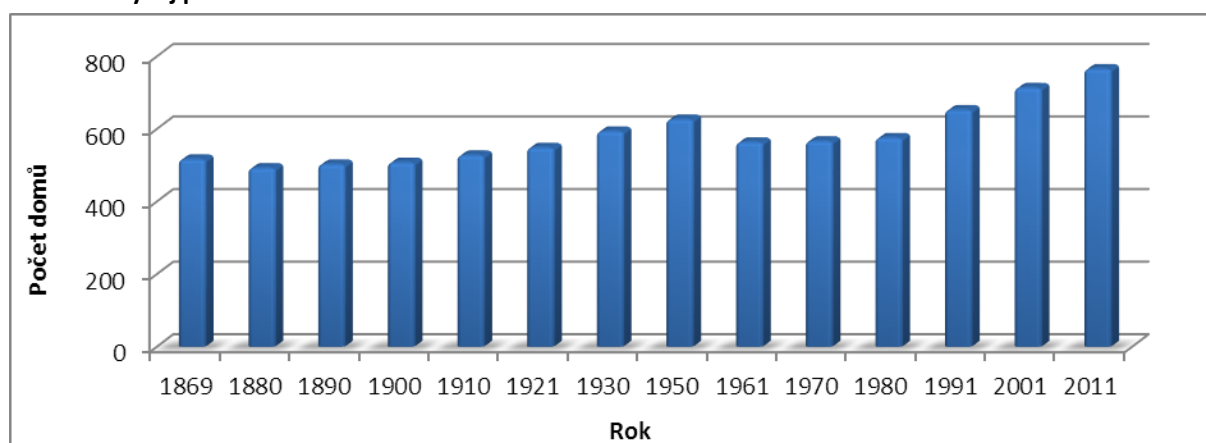
Graf č. 2: Vývoj počtu obyvatel v Jevíčku k 1. 1. daného roku

Zdroj: vlastní zpracování dle dat z ČSÚ

Vývoj počtu domů na území města Jevíčka (včetně části Zadní Arnoštov) znázorňuje graf č. 3. V letech 1961 – 1980 byly sledovány údaje pouze o počtech domů trvale obydlených. V ostatních letech je uveden celkový počet domů. Z tohoto důvodu jsou nižší hodnoty u let 1961 – 1980 zkráceny. Lze tedy konstatovat, že téměř v celém sledovaném období počet domů v Jevíčku narůstal. Od roku 1869 do roku 2011 se počet domů ve městě navýšil o 249.

Graf č. 3: Vývoj počtů domů na území Jevíčka v letech 1869 – 2011

Zdroj: vlastní zpracování podle dat z ČSÚ

V Městské památkové zóně Jevíčko žije asi 800 obyvatel. Většina nemovitostí v MPZ je v soukromém vlastnictví, proto město nemůže přímo ovlivnit jejich opravy a rekonstrukce. Postupně však dochází k obnově těchto objektů, především k opravám uličních fasád a výměně okenních prvků. Město má nejen pro tyto účely zřízen fond rozvoje bydlení, který byl schválen usnesením zastupitelstva 29/1 písm. i) ze dne 17. 4. 2013. Zatím však není hojně využíván.

2.3 Historicko-stavební vývoj města

Město Jevíčko leží v severní části oblasti nazývané Malá Haná, která se táhne od Boskovic k Městečku Trnávce v délce přibližně 25 km a v šířce 3 až 5 km. Na západě je město ohraničeno Moravskotřebovskou pahorkatinou a na východě Konickou vrchovinou. Vzdáleno je asi 19 km jihovýchodně od Moravské Třebové. Severní část Malé Hané odvodňuje říčka Jevíčka, která vzniká pod městem soutokem potoků Uhřického a Úsobrnského. Severovýchodně od Jevíčka (u Plechtince) ústí do Třebůvky.

Jevíčko patří k nejstarším městům na Moravě. Založeno bylo lokátorem jménem Albero plánovitě po vzoru slezských měst, tedy s charakteristickým čtvercovým náměstím s ulicemi vybíhajícími do čtyř světových stran. Za nejdůležitější byl považován směr sever – jih, směr východ – západ byl brán jako podřadnější. Opevnění města bylo tvořeno zprvu valem, později vznikly hradby zděné.

Přesný rok, kdy město vzniklo, není dodnes znám (předpokládá se, že to bylo mezi roky 1223 – 1230). Poprvé je Jevíčko zmíněno v listině z roku 1145, podle které měl kníže Otto darovat klášteřu litomyšlskému šestý denár z cla v Jevíčku a z mostu v Letovicích. Později však bylo zjištěno, že listina je falešná, patří mezi tzv. Bočkiana. Podruhé se Jevíčko objevuje ve spise z roku 1200, kde se hovoří o veřejné cestě z Jevíčka do Konice. I v tomto případě jde však o padělek, zmínka byla do listiny vložena dodatečně

Přemysl Otakar II. nazývaný „král železný a zlatý“ se rozhodl povýšit Jevíčko na město královské s právem magdeburským (soudní pravomoc) a právem mílovým. Stalo se tak listinou vydanou dne 6. srpna 1258 na hradě Křivoklát. Samotná privilegia by však nestačila k hospodářskému rozmachu mladého města, proto Přemysl Otakar II. stáhl pod soudní pravomoc města i 13 okolních vsí. Po smrti krále Přemysla Otakara II. připadlo Jevíčko pod správu olomouckého biskupa Bruna.

Výsady města potvrdil roku 1291 král Václav II., který zapsal Jevíčko jako věno své sestře Kunhutě, později abatyši svatojiřské. Město se tak stalo královským městem věnným, ale krátce na to je do majetku získali páni z Cimburka. Bernart z Cimburka roku 1318 vyplatil abatyši Kunhutě jako náhradu za její věno 600 hřiven. Pak město opět spadá na královskou komoru a roku 1323 je králem Janem Lucemburským směněno Jindřichovi z Lipé.

V rukou páni z Lipé zůstalo Jevíčko do roku 1365, kdy jej vykoupil markrabě Jan (bratr Karla IV.). Z této doby také pravděpodobně pochází znak města, červenobíle šachovaná orlice v modrém poli (znak s písmenem G pochází až z 16. století). Markrabě Jan nechal v Jevíčku v letech 1365 – 1370 postavit augustiniánský klášter s gotickým kostelem Nanebevzetí Panny Marie.

Dne 6. července 1368 dostalo Jevíčko od markraběte Jana právo odúmrtí, tzn., že pokud někdo zemřel bez dědiců, jeho majetek propadl městu. Výsada odúmrti byla pro město skutečným obohacením, takže bylo rozhodnuto, že město bude obeháno zděnými hradbami. Délka hradeb měřila asi 1 km a zeď byla asi 4 m vysoká a 195 cm silná. Po obvodě celé zdi se nacházel ohoz s předprsní zídou 60 cm silnou a dva metry vysokou.

Součástí hradeb byly čtyři brány, orientované podle světových stran. Byly to jen jednoduchým gotickým obloukem sklenuté otvory v hradbách, zakryté malou stříškou a opatřené těžkými dubovými vraty. Horní brána, protože byla na nejslabším místě, byla navíc zesílena věží (viz fotografie v příloze 2). Přístup do věže byl pouze z hradeb a nikoliv ze země, jako je tomu dnes.

Ještě roku 1786 byly brány otevírány po rozednění a zavírány hodinu po západu slunce. Když ztratily svůj strategický význam, byly postupně bourány (první byla zbourána jižní brána v roce 1835, pak v roce 1845 severní zvaná též židovská, východní v roce 1846 a jako poslední západní, nazývaná též Horní).

Za válek mezi Janovými syny markrabaty Joštem a Prokopem trpělo i město, zvláště když bylo dobyto Zikmundem z Křížanova. Roku 1412 dal král Václav IV. Jevíčko zástavou Heraltovi z Kunštátu s podmínkou, že zůstane králi vždy otevřeno. Roku 1415 se město samo vykoupilo ze zástavy a za to bylo králem na pět let osvobozeno od poplatků královské komoře.

S dobou husitskou byla spojena vláda krále Zikmunda. Ten dal roku 1421 Jevíčko do zástavy svému věrnému stoupenci Janu Boskovcovi z Brandýsa. Jevíčko bylo husity obsazeno v roce 1424 a během husitských válek bylo několikrát dobyto a vypáleno. Jedinou památkou, která v Jevíčku přežila husitské války, je dřevěná soška Panny Marie umístěná dnes ve výklenku nad vrcholem do kaple.

Královským městem zůstalo Jevíčko až do roku 1499, kdy je držel v zástavě Hanuš Haugwic z Biskupic. Ten požádal krále Vladislava I., aby mu město dal dědičně. Král žádosti vyhověl a tím skončila doba města královského a začala doba města poddanského.

Za Hanuše Haugwice se město stavebně pozdvihlo. Farní kostel sv. Mikuláše nechal pravděpodobně v letech 1500 – 1520 od základů přestavět. Dřívější malá obdélníková gotická stavba s malým čtvercovým presbytářem byla změněna v kostel s velkou lodí, s polygonální apsidou vyztuženou mocnými opěrnými pilíři a dvěma rozsáhlými kaplemi. Okna byla vysoká, opatřena kamenným ostěním hruškového profilu. Nad okny byla kamenná kružba. Největším důkazem o přestavbě kostela je velký zvon od Hanuše Haugwitze, který nese letopočet 1509 a hlásá, že tento zvon patří Marii: „Di Gloken hat Maria“. Kostel sv. Mikuláše neměl věž, a proto zvon ulitý brněnským zvonařem Jeronymem Haubicem visel v dřevěné zvonici v místech dnešní sochy sv. Mikuláše Tolentinského.

Až do roku 1557 se majitelé města různě střídali. V daném roce jej získal Prokop Podstatský z Prusinovic. V držení jeho rodiny zůstalo Jevíčko až do roku 1580 (23 let). Prokop Podstatský začal přestavovat tvrz před městem na zámek. Roku 1558 ale onemocněl a v roce 1560 zemřel. Stavbu zámku dokončil v roce 1569 jeho syn Jetřich Podstatský. Z této doby zůstala věž a erby budovatelů zámku a jejich manželek, které jsou nyní nad portálem zámku. Podstatským patří znaky s jeleními parohy a jejich manželkám - Kateřině z Nevědomí patří znak tří zkřížených lilíí a Elišce z Fulštejna znak tří mečů zabodnutých do jablka.

Do současné podoby byl zámek přestavěn až koncem 18. století (za hrabat Salm-Neuburgů).

Václav Podstatský prodal roku 1580 město Janu Haugvicovi z Biskupic. Po jeho smrti (1584) bylo zemským právem přiděleno Janu Žalkovskému ze Žalkovic. V této době se město stavebně rozvíjelo. Roku 1593 byla městská věž navýšena na současných 50 metrů, znovu omítnuta a opatřena renesančním rýsováním kvádrů na nárožích. Dále byla doplněna hodinami a vzácným cimbálem zvonaře Jana Beneše z Moravské Třebové. Tehdy patrně městská věž dostala místo strmé gotické sedlové střechy cibulovou bání. Opraveny byly také chátrající městské hradby a Horní brána byla vyzdobena znaky Žalkovských.

Roku 1674 přistavěl Jiří Protivec Žalkovský z Žalkovic k jižnímu boku klášterního kostela kapli, do níž byla postavena soška Panny Marie, kterou roku 1617 přivezl z Brna převor P. Jakub Kirschner. K této sošce začala putovat řada poutníků a byla uctívána jako „Jevíčská Panna Maria“. Žalkovští vlastnili

Jevíčko až do roku 1722. Potom je od nich koupili majitelé sousedních Velkých Opatovic Salmové z Neuburku. Posledními šlechtickými majiteli byli dědicové vymřelých Salmů Herbersteinové.

Gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie byl roku 1762 zbořen a roku 1765 byla dokončena stavba nového barokního kostela Panny Marie podle plánů stavitele Pavla Merty z Boskovic. Sochy a štuky dělal sochař Ondřej Schweigl z Brna. Dne 10. srpna 1766 byl kostel Nanebevzetí Panny Marie vysvěcen opatem Matyášem Pertscherem. Socha Panny Marie byla umístěna na hlavní oltář. Roku 1778 na místě bývalé křížové chodby kláštera, na severní straně lodi, dal říšský hrabě Karel Vincenc ze Salm-Neuburgu na Innu, majitel Velkých Opatovic a Jevíčka, postavit kapli Bolestné Panny Marie.

Roku 1782 císař Josef II. zakázal všechny pouti a 7. září 1784 zrušil augustiniánský klášter (po 412 letech jeho trvání). Budovy kláštera byly prodány a řeholníci přešli do kláštera v Brně. Tím skončila poutní tradice Jevíčka.

V letech 1792 – 1794 byla postavena z kamene zbořeného farního kostela sv. Mikuláše nová synagoga v klasicistním stylu. Původní dřevěná, kterou si Židé v Jevíčku postavili na základě povolení v roce 1666, shořela při požáru v roce 1747. V roce 1907 bylo průčelí synagogy secesně upraveno a posunuto o 1 m do ulice. K bohoslužebným účelům sloužila do začátku 2. světové války.

Kdy přesně se Židé v Jevíčku usadili, není známo (doloženo je od konce 15. století). V počátcích židovského osídlení Židé nebydleli ve zvláštním ghettu, ale jak vyplývá ze zápisů gruntovních knih, ještě v 16. století vlastnili domy na hlavním náměstí. K přemístění Židů a vymezení židovské čtvrti došlo patrně kolem roku 1730. Židovská čtvrť se rozprostírala severně od náměstí a v letech 1862 – 1919 tvořila samostatnou politickou obec Jevíčko – obec Židovská.

Počátkem 19. století se Jevíčku také nevyhnuly napoleonské války. Od 1. listopadu 1801 do dubna 1802 se ve městě utábořilo císařské vojsko. Měšťané museli vojsku platit, což je finančně vyčerpalo. Roku 1813 byl z bývalé sýpky zřízen lazaret pro vojáky raněné v bitvě národů u Lipska. Ti, co zde v důsledku svých ranění zemřeli, byli pochováni za Jevíčkem. Dnes na tomto místě stojí Pomník vojenským obětem napoleonských válek.

Roku 1849 se stalo město Jevíčko městem okresním. Byl zde zřízen okresní soud, berní úřad a četníci. Správu obcí vykonával obecní výbor a obecní představenstvo. V roce 1897 dosáhlo jevíčské zastupitelstvo zřízení vyšší zemské reálky a následně i díky sbírce byla postavena školní budova, která dnes slouží jako budova místního gymnázia. Vznik gymnázia v Jevíčku je spjat se silící snahou českého obyvatelstva ovlivňovat správu města, která byla až do roku 1892 v rukou německé menšiny. V tomto roce se prvním českým starostou stal MUDr. Jan Klimeš. Gymnázium patří mezi dominanty města.

Roku 1910 bylo tehdejším zemským výborem rozhodnuto o vybudování ženského sanatoria pro plicní choroby (TBC) nedaleko Jevíčka. Základní kámen sanatoria byl položen 24. května 1914. V průběhu 1. světové války byla první dostavěná budova poskytnuta pro léčbu nemocných vojáků. Celý areál byl dokončen až v roce 1926.

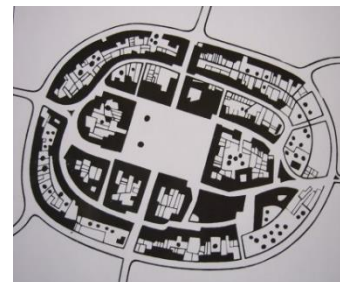
Během první světové války padlo 58 jevíčských občanů, z toho osm Židů, jejichž jména jsou uvedena na mramorové desce v synagoze. Ve dnech 29. a 30. října 1941 byli všichni Židé z okolních obcí přestěhováni do Jevíčka (111 osob). Dne 14. března 1942 byli odvezeni vlakem do Terezína a odtud do vyhlazovacích táborů. Po skončení druhé světové války se vrátili pouze tři jevíčští Židé.

Židovský hřbitov byl založen roku 1836 západně od města. V 80. letech 20. století byl prostor přeměněn na park, zachována byla jen symbolická skupina několika náhrobků.

2.4 Urbanistická struktura města

Město Jevíčko má pozoruhodnou urbanistickou strukturu. Elipsovité půdorysy města protínají dvě kolmé osy, z nichž severojižní probíhá městem a středem náměstí v přísmce, západovýchodní se za branami dělí na podružných trojúhelníkových náměstích (Komenského náměstí, Malé náměstí) do dvojice souběžných ulic, vymezujících severní a jižní frontu hlavního náměstí. Centrum města je tvořeno čtvercovým náměstím o rozloze 14 850 m².

Podoba půdorysu se od založení města prakticky nezměnila. Teprve od 90. let 19. století a zvláště ve 20. a 30. letech 20. století se město poněkud rozšířilo podél západní a severní silnice, tedy mimo MPZ. Historické jádro včetně předměstského okruhu nebylo z hlediska kompozice hmot výrazněji narušeno. Vzhled většiny domů však byl v minulém půlstoletí poškozen hromadnou výměnou okenních otvorů za trojdílná okna a odstraněním štukového členění.

Obr. č. 1: Letecký snímek města Jevíčka ze srpna roku 2015

Bezprostřední okolí centra tvoří plochy smíšené obytné. Podél ulic Okružní I – IV vhodně navazují městské a příměstské rodinné domy, dále objekty občanské vybavenosti, v menší míře veřejná prostranství a plochy veřejné a soukromé zeleně.

Na severním okraji města dominuje výstavba rodinných domů rovněž městského a příměstského typu. Tento typ zástavby převládá i na západní a jihozápadní straně města v okolí ulic Svitavská a Slunečná. Nejedná se však o soustavnou plochu rodinných domů, neboť obě lokality jsou od sebe odděleny zástavbou bytových (panelových) domů.

Zástavba výrobních areálů je lokalizována především v jižní až jihovýchodní spíše okrajové části města, avšak v těsné blízkosti obytné zástavby. Na drobnou a řemeslnou výrobu navazují plochy lehkého průmyslu.

Za nejvýznamnější investiční akci provedenou v posledních letech, jejíž konečná podoba zvýšila reprezentativní úroveň města a současně zlepšila technickou infrastrukturu dotčeného prostoru, lze považovat projekt „Revitalizace Palackého náměstí“.

2.5 Revitalizace Palackého náměstí v Jevíčku

Projekt „Revitalizace Palackého náměstí v Jevíčku“ obsahuje komplexní rekonstrukci inženýrských sítí a infrastruktury v prostoru Palackého náměstí v Jevíčku, nové dispoziční a dopravní uspořádání prostoru, výměnu všech povrchů, novou zeleň, drobnou architekturu a mobiliář. Dále pak přístavbu městského úřadu a přestavbu stávajících garáží ve dvoře úřadu na veřejné záchody.

Revitalizace Palackého náměstí v Jevíčku byla rozdělena na tři etapy (stavby):

1. obnova západní části náměstí a dostavba objektu městského úřadu,
2. vyřešení autobusového nádraží a vybudování veřejných toalet,
3. obnova východní části náměstí.

Dne 17. 3. 2010 došlo k předání staveniště firmě Dlažba Vysoké Mýto s.r.o., čímž byla stavba oficiálně zahájena. Stavební práce prvních dvou etap byly dokončeny v srpnu 2011. Dílo bylo předáno dodavatelem stavby v září 2011. Celkové náklady činily 38 632 tis. Kč, z toho dotace 19 159 tis. Kč. Na revitalizaci prvních dvou etap Palackého náměstí získalo Město Jevíčko dotaci z Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod.

Fotografie z dokončení prvních dvou etap revitalizace náměstí:

Na chodnících byla použita mozaiková žulová dlažba o rozměru 60/60 mm. Na parkovištích, komunikacích a centrální ploše náměstí byla použita žulová dlažba o rozměru 100/100 mm.

V dubnu 2014 bylo vydáno pravomocné stavební povolení na závěrečnou etapu – revitalizaci východní části náměstí.

2.6 Technická a dopravní infrastruktura ve městě

2.6.1 Technická infrastruktura

Technická infrastruktura na území vlastní MPZ zasluhuje zejména v úseku ulic Kostelní, Soudní, Růžová, Komenského náměstí a Horní Farní zásadní rekonstrukci. V těchto lokalitách jsou řešeny občasné poruchy a nedostatečná kapacita kanalizace, která se projevuje např. při přívalových deštích zatopením sklepních prostor původní zástavby. Město má některé tyto úseky zmapovány díky kamerovým zkouškám a nelze je ještě považovat za úplně kritické.

Infrastruktura na Palackého náměstí byla z větší části vyměněna díky provedené revitalizaci, která se týkala západní části a středu náměstí. Dokončena byla v srpnu roku 2011. Co se týče ulic Okružních, které ohraničují MPZ, zde město čekají rekonstrukce v úseku Okružní IV a části Okružní II (křižovatka ulic Biskupická – Olomoucká), protože se ale jedná o krajské komunikace, je nutné postupovat po dohodě a ve spolupráci s Pardubickým krajem. Pro rok 2016 je takto přislíbena oprava části Okružní IV (v úseku křižovatky ulic Svitavská – A. K. Vitáka cca 200 m vodovodu a kanalizace).

2.6.2 Dopravní infrastruktura

Územím města prochází silnice II. a III. třídy, přičemž hlavní dopravní tahy regionálního významu se setkávají v historickém centru města, kde přejímají charakter místních komunikací - ulice Třebovská, Svitavská, Brněnská a Olomoucká. Navržena je přeložka silnice II/372 prostřednictvím obchvatu vedeného podél východního okraje města, která by měla snížit intenzitu dopravy v centru města a na ulicích Třebovská a Brněnská. Záměr přeložky je důležitý nejen z hlediska ochrany historických, kulturních a společenských hodnot, které MPZ Jevíčko představuje, ale také z pohledu ochrany obyvatel před rušivými projevy dopravy.

S dopravním zatížením města souvisí i technický stav místních komunikací, na jejichž zlepšení město každoročně vynakládá nemalé prostředky. V rámci MPZ Jevíčko byly částečně opraveny v roce 2011 příjezdové komunikace na náměstí dle požadavků SÚS Pardubického kraje, v roce 2016 je plánovaná již zmíněná oprava části ulice Okružní IV (v úseku křižovatky ulic Svitavská – A. K. Vitáka rekonstrukce vozovky a chodníků za účelem zlepšení bezpečnostních podmínek hlavní přístupové komunikace k ZŠ, gymnáziu a ZUŠ).

Komunikace a chodníky na západní a střední části Palackého náměstí byly opraveny také v letech 2010 – 2011 v rámci projektu „Revitalizace Palackého náměstí v Jevíčku“. Uskutečněním tohoto projektu byla vhodně dobudována i stanoviště autobusů, nástupní ostrůvky, zastřešená stání pro cestující, usměrněna doprava v centru města a vytvořena parkovací místa.

2.7 Životní prostředí ve městě

2.7.1 Vodní toky a plochy

Hlavními toky města Jevíčka jsou řeka Jevíčka, Malonínský potok a Žlíbecký potok. Řeka Jevíčka obtéká město východním směrem v oblasti mezi železniční tratí č. 262 a samotným intravilánem města. Od jižní hranice intravilánu města po východní protéká Malonínský potok, který se nad silničním mostem u čističky odpadních vod vlévá, jako levostranný přítok, do říčky Jevíčky. Třetím a posledním tokem, který výrazně ohrožuje zástavbu města je Žlíbecký potok, nacházející se v severovýchodní části města. Žlíbecký potok je levostranným přítokem Malonínského potoka. Všechny uvedené toky představují potenciální riziko vzniku lokálních povodní s přímým zasažením zastavěných ploch.

Záplavové území však nezasahuje do MPZ Jevíčko, ani zde není riziko nadměrného přítoku extravilánových vod.

2.7.2 Zeleň

Město Jevíčko má zpracovaný *General zeleně*, což je rozsáhlá dokumentace mapující současnou zeleň na území tří katastrálních území Jevíčko-město, Jevíčko-předměstí a Zadní Arnoštov. Dále jsou v tomto dokumentu v širším kontextu navrženy vhodné plochy pro zachování stávajících a vytvoření nových ploch zeleně na jmenovaných katastrálních územích.

Na území MPZ Jevíčko se stávající plochy zeleně nachází zejména na Komenského náměstí, pod bývalým augustiniánským klášterem na ulici Okružní I, v ulici U Zámečku, na Palackého náměstí a podél místní komunikace – ul. A. K. Vitáka.

Ve městě dochází k pravidelné údržbě a péči o veřejnou zeleň (bezpečnostní prořezávka problémových stromů, ošetřování, kácení a provádění náhradní výsadby). V roce 2011 byly vykáceny jírovce, které se nacházely ve špatném stavu u ZŠ na ul. U Zámečku, a provedena místo nich nová výsadba (jírovce červeného). V roce 2011 byla také provedena náhrada části vzrostlých stromů za malokorunné na Palackého náměstí v rámci revitalizace západní části náměstí. V rámci plánovaného dokončení revitalizace východní části Palackého náměstí dojde k úpravám současného parčíku kolem sochy TGM, jsou plánovány také parkové úpravy v ploše veřejné zeleně pod bývalým augustiniánským klášterem na ulici Okružní I. V roce 2013 byla v atriu bývalého augustiniánského kláštera provedena obnova rajského dvora do podoby klášterní zahrady. Město se bude do budoucna snažit celkově posilovat podíl stromů v prostoru ulic Okružní I – Okružní IV.

Žádný památný strom se v současné době na území města nevyskytuje, avšak v historickém jádru města se nachází 2 lípy s charakterem blízkým památným stromům. Jejich hodnota spočívá nikoliv pouze v přírodní povaze, ale také v historickém, kulturním a společenském aspektu. Další 2 hodnotné lípy jsou vysázeny po stranách sochy sv. Mikuláše Tolentinského na Komenského náměstí.

2.7.3 Odpadové hospodářství

Systém nakládání s odpady v Jevíčku je upraven obecně závaznou vyhláškou města č. 6/2011, o stanovení systému shromažďování, sběru, třídění a odstraňování komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území města Jevíčka.

Sběr, svoz a odstranění komunálního odpadu zajišťuje v území několik společností. SITA CZ a.s., středisko Boskovice odváží směsný komunální odpad, plasty, sklo a kompozitní obaly. Dále zde působí společnost REMAT Letovice s.r.o., která sváží papír a společnost REVENGE, a.s. svážející z území textil. Poměrně rozsáhlá je i spolupráce s kolektivními systémy, prostřednictvím kterých město zajišťuje zpětný odběr elektrozařízení. Jsou to ASEKOL a.s., EKOLAMP s.r.o., ELEKTROWIN a.s., ECOBAT s.r.o.

V souvislosti s tříděním odpadů je město zapojeno do systému EKO-KOM a to podpisem smlouvy s autorizovanou společností. Na základě této smlouvy jsou městu propláceny odměny podle množství vytríděného odpadu, který je určen k recyklaci. Prostředky takto získané využívá město zpětně ke zlepšení systému třídění odpadů.

Trvalá stanoviště kontejnerů pro třídění odpadu se v MPZ Jevíčko nachází na ulicích Křivánkova, Okružní II, U Zámečku, K. H. Borovského a Soudní.

2.8 Cestovní ruch v kontextu s MPZ Jevíčko

Cestovní ruch ve městě Jevíčko je založen na výjimečném středověkém půdorysu města a lokalizaci řady památek. Mezi ty nejvýznamnější patří zejména městská věž, renesanční zámek, židovská synagoga, Kostel Nanebevzetí Panny Marie a bývalý augustiniánský klášter, v němž se nachází městské muzeum. Informace nejen o těchto pamětihodnostech lze čerpat z informačních tabulí umístěných na trase městského okruhu.

Přístupnost některých památek však z hlediska turistů není ideální. Běžně přístupná není synagoga. Městskou věž lze navštívit pouze po předchozí domluvě s průvodcem, případně pracovníkem Turistického informačního centra. Městské muzeum s řadou expozic regionálního významu je otevřeno vždy ve středu od 14.00 do 17.00 hodin. Zpřístupnění muzejních sbírek je však možné i mimo stanovenou otevírací dobu po předchozí dohodě. V budově zámku nyní sídlí ZUŠ, městská knihovna a k dispozici je v něm také sál, který se využívá pro různé kulturní a společenské události.

2.8.1 Dny evropského dědictví

Dny evropského dědictví (angl. European Heritage Days) jsou významnou celoevropskou kulturně poznávací, společenskou a výchovnou akcí. V září se každoročně otevírají nejširší veřejnosti brány nejzajímavějších památek, budov, objektů a prostor včetně těch, které jsou jinak zčásti nebo zcela nepřístupné. V Jevíčku bývají v rámci Dnů evropského dědictví zpřístupněny tyto památky:

- *Městské muzeum* – Komenského náměstí 167,
- *Městská věž* – Komenského náměstí,
- *Kostel Nanebevzetí Panny Marie* – ulice Kostelní,
- *Synagoga* – ulice Soudní,
- *Bývalá sýpka* – ulice K. H. Borovského,
- *Rumpálová studna* – na návsi v Maříně.

V rámci této akce probíhají také nejrůznější doprovodné akce (koncerty, výstavy apod.). Fotografie ze Dnů evropského dědictví v roce 2015 jsou uvedeny v příloze č. 3.

2.8.2 Městský okruh

U příležitosti oslav 750 let od povýšení Jevíčka na město královské byl v průběhu července r. 2008 zprovozněn Městský okruh Jevíčko. Okruh si klade za cíl seznámit občany a návštěvníky alespoň s některými úseky bohaté historie města, představit památky a vzpomenout na některé významné osobnosti spjaté s Jevíčkem.

Tvoří jej těchto 7 stanovišť s informačními tabulemi popisujícími pamětihodnosti v konkrétní lokalitě:

- 1) *Palackého náměstí* (u sochy T. G. Masaryka) 0 km
Historie vzniku města, socha sv. Jana Nepomuckého, socha Panny Marie Bolestné, městská kašna, reliéf sv. Trojice a další zajímavosti na Palackého náměstí.

- 2) **Bývalá koželužna** (u domu čp. 224) 0,3 km
Barokní dům místního koželuha čp. 224, socha sv. Josefa, bývalý židovský starobinec čp. 269, socha sv. Norberta, sloup Nejsvětější Trojice.
- 3) **Bývalá synagoga** (před budovou synagogy) 0,8 km
Historie židovského osídlení města, bývalá synagoga a rabinát, židovské hřbitovy.
- 4) **Náměstí J. A. Komenského** (u budovy fary) 1,05 km
Kostel Nanebevzetí Panny Marie, bývalý augustiniánský klášter, socha sv. Mikuláše Tolentinského, městská věž a hradby, budova fary, socha sv. Anny.
- 5) **Záměček a gymnázium** (před budovou záměčku) 1,3 km
Záměček, Pomník J. A. Komenského, historie vzniku Gymnázia Jevíčko.
- 6) **Bývalá sýpka** (před budovou sýpky) 1,75 km
Bývalá sýpka a panský dvůr (odkaz na pomník obětem „Bitvy národů“, OLÚ Jevíčko a kostelík sv. Bartoloměje), bývalá hospodářská škola čp. 461, bývalý klášterní dvůr.
- 7) **Hřbitov** (v zeleném pásu u vchodu) 1,9 km
Po stopách významných osobností - Mistra Mikuláše, Františka Cyrila Nappa, Antonína Konstantina Vitáka, Jana Klimeše, Augustina Křivánka, Emila Tutsche, Jaroslava Mackerleho a dalších.

Okruh o celkové délce 2,5 km uzavírá informační tabule s mapou regionu na budově Městského úřadu Jevíčko.

Obr. č. 2: Náhled první informační tabule městského okruhu

2.9 SWOT analýza

Město Jevíčko má zpracovaný Strategický plán rozvoje města pro období 2009 – 2015, v němž jsou identifikovány hlavní silné a slabé stránky města. V současné době se připravuje nový plán pro období 2016 – 2022. Následující SWOT analýza je zaměřena především na Městskou památkovou zónu Jevíčko.

Tab. č. 1: SWOT analýza MPZ Jevíčko

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Zapojení města do programu regenerace, díky němuž získává dotace na obnovu památek.	1. Nevyhovující stav technické infrastruktury v některých částech MPZ.
2. Existence pracovní skupiny pro regeneraci památek a její aktivní činnost.	2. Nevyhovující stav chodníků a místních komunikací v některých částech MPZ.
3. Výjimečná urbanistická struktura města.	3. Utilitární přístup některých vlastníků při obnově a využití domů v MPZ.
4. Provedená revitalizace v západní části a středu Palackého náměstí.	4. Vyšší náklady na opravu objektů nacházejících se v MPZ.
5. Množství nemovitých a sakrálních památek na území města.	5. Přístupnost některých památek (městská věž, bývalý augustiniánský klášter, kde je muzeum).
6. Městský okruh popisující bohatou historii města, památky a významné osobnosti Jevíčka.	6. Nízká návštěvnost ze strany turistů.
7. Existence Turistického informačního centra.	7. Horší dopravní dostupnost města způsobená odloučeností od hlavních komunikačních tahů.
8. Existence městského muzea.	
9. Bohatý kulturní a společenský život ve městě.	
10. Město je členem Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. Každoročně se zapojuje do projektu Dny evropského dědictví.	
Příležitosti:	Hrozby:
1. Dokončení revitalizace Palackého náměstí.	1. Nedostatek financí na obnovu kulturních památek a údržbu zeleně.
2. Rozšíření veřejné zeleně v MPZ.	2. Nezáměr vlastníků provádět opravy a běžnou údržbu objektů v MPZ.
3. Zpřístupnění některých památek pro turisty alespoň v letní sezóně.	3. Nepovolené zásahy vlastníků do staveb v MPZ bez předchozího souhlasu orgánů památkové péče.
4. Zavedení průvodcovských služeb po MPZ alespoň v letní sezóně.	4. Pomalá rekonstrukce místních komunikací.
5. Rozvoj dopravní infrastruktury v souvislosti s výstavbou rychlostní silnice R43.	5. Zvyšující se dopravní zatížení města.
6. Pořízení koncepčních dokumentů pro MPZ (Plánu ochrany MPZ, Regulačního plánu MPZ).	6. Nárůst vandalismu.
7. Využití finančních prostředků přerozdělovaných přes místní akční skupiny či fondy EU.	7. Změna dotační politiky Ministerstva kultury ČR – zpřísnění podmínek pro čerpání finančních prostředků.

Zdroj: Vlastní zpracování

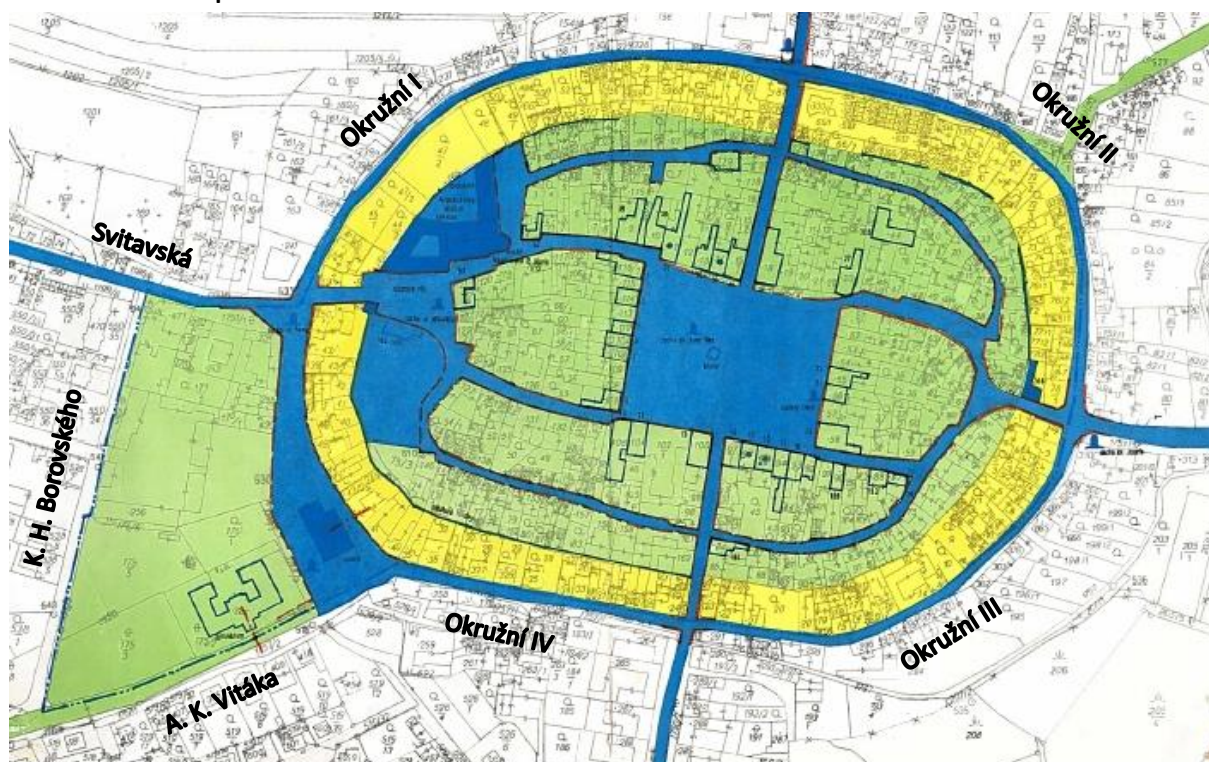

3 Městská památková zóna Jevíčko

Zachovaný středověký půdorys města Jevíčka a přítomnost řady stavebních a sochařských památek vedlo k tomu, že centrum města bylo s účinností od 1. 11. 1990 prohlášeno městskou památkovou zónou. Stalo se tak na základě Vyhlášky o prohlášení památkových zón ve vybraných obcích Východočeského kraje schválené Plenárním zasedáním Východočeského krajského národního výboru v Hradci Králové dne 17. 10. 1990.

Městská památková zóna Jevíčko je ohraničena ulicemi Okružní I, II, III, částí ulice Okružní IV, částí ulice A. K. Vítáka, ulicí K. H. Borovského a částí ulice Svitavská. Rozloha MPZ Jevíčko je cca 20,14 ha.

Obr. č. 3: Městská památková zóna Jevíčko

	území určující charakter MPZ		území doplňující charakter MPZ
	území dotvářející charakter MPZ		

Předmětem památkové ochrany a péče v památkové zóně jsou:

- historický půdorys a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, městské interiéry včetně povrchu komunikací a historické podzemní prostory,
- panorama památkové zóny a hlavní dominanty v blízkých i dálkových pohledech,
- nemovitě kulturní památky uvedené v ÚSKP ČR,
- objekty dotvářející charakter památkové zóny – tzv. objekty památkového zájmu,
- ostatní objekty v památkové zóně,

- f) veřejná a vyhrazená zeleň,
- g) části území památkové zóny A, B, C, odstupňované podle památkového významu (i v přístupu k řešení).

Režim pro komplexní regeneraci a jednotlivou činnost v částech památkové zóny se stanoví takto:

V části "A" určující charakter památkové zóny:

- vhodně využívat a postupně regenerovat kulturní památky a jejich soubory, přiměřenými prostředky a úpravami zhodnocovat všechny městské prostory, včetně zeleně, zachovat a postupně modernizovat objekty památkového zájmu, dotvářející charakter památkové zóny, zejména z hlediska městských interiérů (citlivé opravy průčelí),
- novostavby v měřítku urbanistické struktury připustit jen v rozsahu proluk (výměnou hmot při respektování uličních čar).

V části "B" dotvářející charakter památkové zóny:

- zajistit postupnou obnovu jednotlivých kulturních památek a objektů památkového zájmu, zachovat prvky prostorové a hmotové skladby včetně zeleně,
- provádět údržbu a modernizaci architektonicky a stavebně hodnotných objektů a pečovat o jejich okolí včetně zeleně, novostavby řešit v přirozeném vztahu k hodnotám a s ohledem k hmotové skladbě centra města, které se uplatňují v dálkových a panoramatických pohledech.

V části "C" doplňující charakter památkové zóny:

- zajistit postupnou obnovu jednotlivých kulturních památek a objektů památkového zájmu,
- případnou přestavbu a dostavbu území řešit v prostorové a hmotové kompozici navazující a vhodnou formou zhodnocující prostředí památkové zóny.

Při územním a stavebním řízení a při závažnějších úpravách jednotlivých objektů je nutno postupovat ve smyslu stavebního zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 20/1987, o státní památkové péči (dále jen zákona o státní památkové péči), ve znění pozdějších předpisů. K obnovám a zamýšleným obnovám kulturních památek i budov v památkové zóně je nutné vyžádat si stanovisko orgánů státní památkové péče.

4 Principy obnovy historických hodnot MPZ Jevíčko

4.1 Ochrana kulturních hodnot území

Veškeré děje, činnosti a zařízení musí respektovat kvalitu urbanistického a architektonického prostředí, nesmí zde být umístěny stavby, které by znehodnotily svým architektonickým ztvárněním, objemovými parametry, vzhledem, účinky provozu a použitými materiály hodnoty území.

4.1.1 Nemovité kulturní památky

Kulturní památky, které se nachází na území města Jevíčka, zastupují různé slohy (od gotiky, přes renesanci, baroko až po klasicismus). Některé z nich tvoří dominanty města a uplatňují se v dálkových pohledech (městská věž, kostel Nanebevzetí Panny Marie).

K evidenci nemovitých kulturních památek slouží Ústřední seznam kulturních památek ČR (ÚSKP ČR), který vede Národní památkový ústav. Na území města Jevíčka a jeho části Zadní Arnoštov je evidováno celkem 27 státem chráněných památek. Na tyto objekty se vztahuje památková ochrana ve smyslu zákona o státní památkové péči a příslušných právních předpisů. Pro zajištění zachování a obnovy je především nutné, aby vlastníci kulturních památek (a příslušné správní úřady) plnili povinnosti, dané zákonnými předpisy. V případě znehodnocování kulturních památek je nutno uplatnit sankce a možné prostředky k nápravě stavu.

Součástí MPZ Jevíčko je 16 nemovitých kulturních památek, které jsou uvedeny v tab. č. 2.

Tab. č. 2: Nemovité kulturní památky nacházející se v MPZ Jevíčko

Číslo rejstříku ÚSKP:	Vlastník:	Památko:	Zapsáno památkou:	Ulice, nám. /umístění:	čp.:	Sídelní útvar:
38134/6-3065	ŘKF Jevíčko	kostel Nanebevzetí Panny Marie	3. 5. 1958	ul. Kostelní		Jevíčko
10356/6-5655	Město Jevíčko	synagoga	4. 11. 1993	Soudní		Jevíčko
23275/6-3067	Město Jevíčko	městské opevnění	3. 5. 1958	Komenského nám.		Jevíčko
35276/6-3076	Město Jevíčko	socha sv. Anny	3. 5. 1958	křižovatka ulic Svitavské a Okružní		Jevíčko
31955/6-3073	Město Jevíčko	socha sv. Jana Nepomuckého	3. 5. 1958	Palackého nám.		Jevíčko
30876/6-3081	Město Jevíčko	socha sv. Mikuláše Tolentinského	3. 5. 1958	Komenského nám.		Jevíčko
47028/6-3074	Město Jevíčko	sloup se sousoším Piety - morový sloup	3. 5. 1958	Palackého nám., před čp. 20		Jevíčko
16878/6-5218	Město Jevíčko	pomník obětem fašismu	3. 5. 1958	park na Komenského nám.		Jevíčko
103718	Město Jevíčko	sýpka	11. 9. 2009	K. H. Borovského		Jevíčko
51024/6-6197	Město Jevíčko	kašna	4. 7. 2001	Palackého nám.		Jevíčko
33868/6-4335	AVZO	městský dům	3. 5. 1958	Palackého nám.	čp. 15	Jevíčko

Číslo rejstříku ÚSKP:	Vlastník:	Památko:	Zapsáno památkou:	Ulice, nám. /umístění:	čp.:	Sídelní útvar:
15262/6-3069	Město Jevíčko	klášter augustiniánský	3. 5. 1958	ul. Soudní, Komenského nám.	čp. 51, čp. 167	Jevíčko
10867/6-5874	Město Jevíčko	městský dům, z toho jen: hmota a vnější vzhled	10. 8. 1995	Třebovská	čp. 71	Jevíčko
27019/6-3083	Pavel Staněk	městský dům - bývalá koželužna	3. 5. 1958	Olomoucká	čp. 224	Jevíčko
11344/6-5938	Židovská obec v Praze	chudobinec židovský, Azyl	15. 7. 1996	Okružní ul.	čp. 269	Jevíčko
17222/6-3064	Město Jevíčko	zámek	3. 5. 1958	U Zámečku	čp. 451	Jevíčko

Zdroj: ÚSKP ČR, stav k 1.8 2015

Dalších 12 kulturních památek (tab. č. 3), které jsou zapsány v Ústředním seznamu kulturních památek ČR, jsou umístěné mimo Městskou památkovou zónu Jevíčko.

Tab. č. 3: Nemovité kulturní památky nacházející se mimo MPZ Jevíčko

Číslo rejstříku ÚSKP:	Vlastník:	Památko:	Zapsáno památkou:	Ulice, nám. /umístění:	Sídelní útvar:
29612/6-3066	ŘKF Jevíčko	kostel sv. Bartoloměje, hřbitovní	3. 5. 1958	severozápadně od obce, na hřbitově v polích	Jevíčko
29798/6-3071	Město Jevíčko	kaplička	3. 5. 1958	za hřbitovem v poli	Jevíčko
27727/6-3077	Město Jevíčko	socha sv. Josefa	3. 5. 1958	Olomoucká	Jevíčko
24870/6-3078	Město Jevíčko	socha sv. Norberta	3. 5. 1958	Třebovská při čp. 440	Jevíčko
41346/6-3075	Město Jevíčko	sloup se sousoším Nejsvětější Trojice	3. 5. 1958	Třebovská	Jevíčko
19545/6-3080	Město Jevíčko	pomník vojenský obětem napoleonských válek	3. 5. 1958	za obcí, při cestě k sanatoriu	Jevíčko
27206/6-3379	Město Jevíčko	zvonice	3. 5. 1958	náves	Mařín
21213/6-3380	Město Jevíčko	studna rumpálová	3. 5. 1958	náves	Mařín
18772/6-3381	Město Jevíčko	výšinné opevnění sídliště – hradiště Mařín, archeologické stopy	3. 5. 1958	při silnici	Mařín
34618/6-3072	Město Jevíčko	kaplička	3. 5. 1958	při silnici k Zadnímu Arnoštovu	Zadní Arnoštov
25626/6-3382	Město Jevíčko	zvonice	3. 5. 1958	náves	Zadní Arnoštov
15970/6-3079	Město Jevíčko	boží muka	3. 5. 1958	při silnici na Velké Opatovice	Velké Opatovice

Zdroj: ÚSKP ČR, stav k 1.8 2015

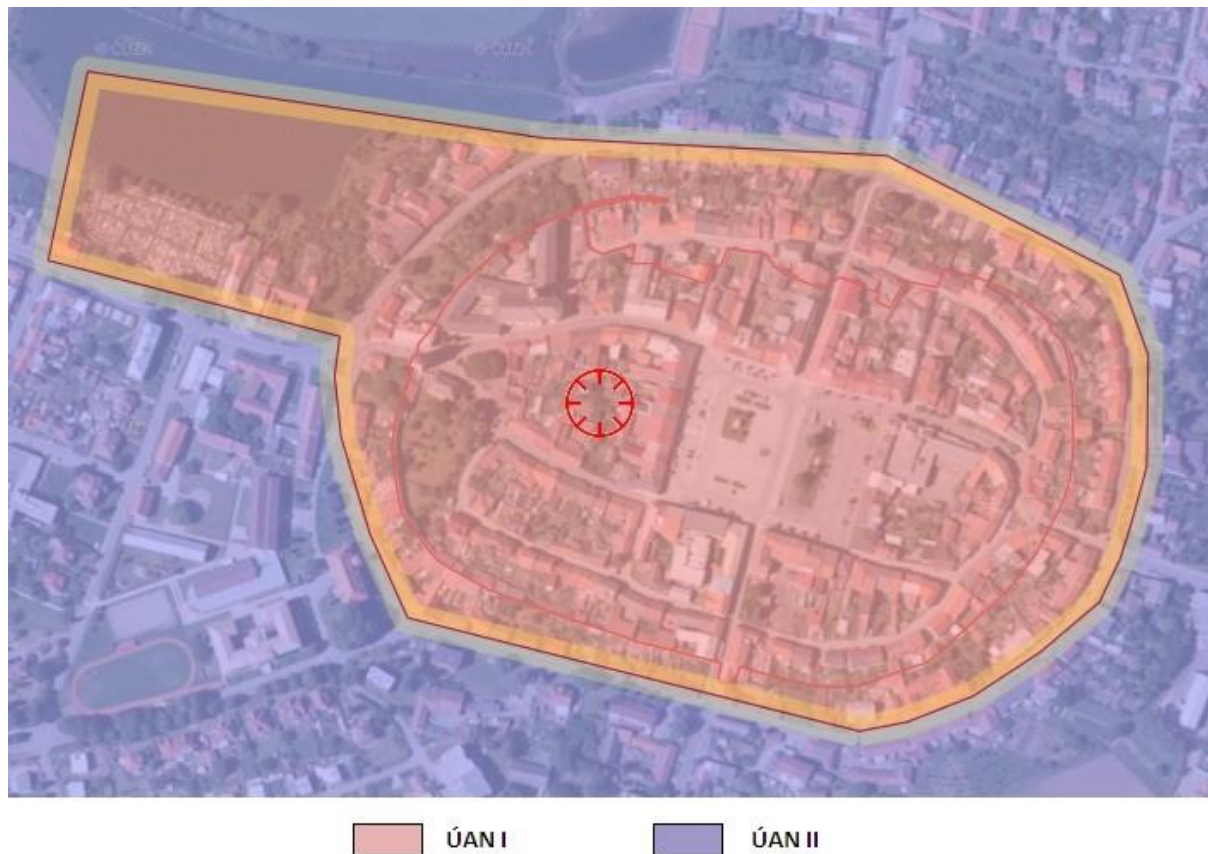
Podrobnější údaje o jednotlivých kulturních památkách včetně jejich fotografie jsou obsahem kapitoly 5 Karty nemovitých kulturních památek.

4.1.2 Archeologické lokality

Celé řešené území MPZ Jevíčko je z hlediska archeologického zájmu považováno za území s archeologickými nálezy (I. a II. kategorie) ve smyslu zákona o státní památkové péči. Na takové území se vztahuje ustanovení § 22 zákona o státní památkové péči, které mimo jiné uvádí, že: „*Má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum*“.

Obr. č. 4: Mapa s vyznačeným územím s archeologickými nálezy

Zdroj: Národní památkový ústav, databáze SAS ČR

V databázi Státního archeologického seznamu ČR je evidováno pod poř. č. 24-21-11/13 *Vnitřní město a předměstí, „hradby“* jako území s archeologickými nálezy (ÚAN) kategorie I, tedy území s pozitivně prokázaným a dále bezpečně předpokládaným výskytem archeologických nálezů. Převážná část tohoto území se nachází v MPZ Jevíčko (viz obr. č. 4).

ÚAN kategorie I obklopují ÚAN kategorie II, kde se pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů pohybuje v rozmezí 51 – 100 %. Seznam všech ÚAN I a ÚAN II vyskytujících se na k. ú. Jevíčko-město, k. ú. Jevíčko-předměstí a k. ú. Zadní Arnoštov jsou obsahem přílohy č. 4 tohoto dokumentu.

Archeologické výzkumy na území města Jevíčka prokázaly dvě důležitá naleziště. Jedním z nich je pohřebiště Germánů z druhé poloviny 2. století a dalším sídliště ze 4. století. Byly nalezeny např. některé unikátní spony, náramky a jehlice.

4.1.3 Válečné hroby, pohřebiště, pietní místa

Válečným hrobem je místo, kde jsou pohřbeny ostatky osob, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo ostatky osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války. Válečným hrobem může být hrob jednotlivce, hrob hromadný nebo osárium, včetně náhrobků a ostatního hrobového zařízení. Válečným hrobem je rovněž evidované místo s nevyzvednutými ostatky osob zemřelých v souvislosti s válečnou událostí, anebo jiný objekt, který je za válečný hrob považován.

Válečným hrobem je i pietní místo, kterým se rozumí pamětní deska, pomník, památník nebo obdobný symbol připomínající válečné události a oběti, které zahynuly v důsledku aktivní účasti ve vojenské operaci nebo v důsledku válečného zajetí, anebo oběti osob, které zahynuly v důsledku účasti v odboji nebo vojenské operaci v době války.

Na území města Jevíčka jsou dle Centrální evidence válečných hrobů evidovány čtyři válečné hroby, z nichž jeden se nachází v MPZ Jevíčko. Péči o tyto válečné hroby upravuje zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech a o změně zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pomník obětem fašismu

Charakter:	pietní místo – objekt
Součást MPZ Jevíčko:	ano
<p>Na památku hrdinů padlých ve 2. světové válce byl postaven v parku na Komenského náměstí pomník, na kterém je umístěna pamětní deska se jmény padlých v bojích za 2. světové války.</p> <p>Pomník obětem fašismu byl prohlášen kulturní památkou dne 3. 5. 1958 (číslo rejstříku ÚSKP 16878/6-5218).</p>	

Pomník obětem 1. světové války

Charakter:	pietní místo – objekt
Součást MPZ Jevíčko:	ne
<p>Na hřbitově u Kostelíčka sv. Bartoloměje stojí kamenný pomník se třemi deskami. Pomník je do výšky ukončen velkým křížem s ukřižovaným Ježíšem.</p> <p>Na pamětních deskách jsou uvedena jména obětí 1. světové války. Jedná se o 61 občanů z obcí Zadní Arnoštov, Víška u Jevíčka a Bělá u Jevíčka.</p>	

Pomník vojenský obětem napoleonských válek

<i>Charakter:</i>	válečný hrob s ostatky	
<i>Součást MPZ Jevíčko:</i>	ne	
<p>Pomník se nachází západně za městem na pohřebišti hrdinů padlých v Napoleonské válce v letech 1813 – 1814. Na nemoci a zranění tady v polní nemocnici zemřelo 215 Rakušanů, 133 Francouzů, 8 Rusů a 20 Prusů. Jména padlých nejsou známá. Pomník byl slavnostně odhalen dne 16. 5. 1910. Je zhotoven z tvrdého křemene, 6 m vysoký a na jeho vrcholu je umístěn mohutný dvouhlavý železný orel, vysoký 45 cm s rozpětím křídel 1,34 m.</p> <p>Pomník vojenský obětem napoleonských válek byl kulturní památkou prohlášen dne 3. 5. 1958 (číslo rejstříku ÚSKP 19545/6-3080).</p>		

Hromadný hrob dvou vojáků Rudé armády

<i>Charakter:</i>	válečný hrob s ostatky	
<i>Součást MPZ Jevíčko:</i>	ne	
<p>Jedná se o hromadný hrob dvou vojáků Rudé armády, kteří byli pohřbeni na hřbitově v Jevíčku. Jejich jména – Vasil Jeremějov a Dimitrij Tripolin – s rokem narození a datem úmrtí 18. 10. 1945 jsou napsaná na pamětní desce. Nad touto deskou se nachází pěticípá hvězda.</p> <p>Dle informací z Centrální evidence válečných hrobů, zde původně mělo být pohřbeno pět ruských vojáků, kteří zde zahynuli. Tři z nich byli exhumováni a převezeni do Olomouce.</p>		

Mimo válečných hrobů, na které se vztahuje zákon o válečných hrobech a pietních místech, se v katastrálním území města Jevíčka vyskytují ještě další čtyři památky, které svým charakterem odpovídají pietnímu místu či pohřebišti.

Pamětní deska židovským obětem 2. světové války

<i>Součást MPZ Jevíčko:</i>	ano	
<p>Mramorová pamětní deska židovským obětem 2. světové války byla odhalena v roce 2000. Nachází se na průčelí synagogy, která byla prohlášena kulturní památkou dne 4. 11. 1993 (číslo rejstříku ÚSKP 10356/6-5655).</p>		

Židovský hřbitov

Součást MPZ Jevíčko:

ne

Nový židovský hřbitov o ploše 7 795 m² byl založen roku 1836 za městem při silnici do Zadního Arnoštova. Za německé okupace sem byly převezeny všechny náhrobky ze starého hřbitova. Plocha hřbitova byla v 70. letech 20. století přeměněna na park a jen v okrajové části ponechána symbolická skupina několika náhrobků.

Pomník letců

Součást MPZ Jevíčko:

ne

Pomník letců připomíná tragickou událost pádu vojenského letadla Aero C-3A nedaleko Smolenské přehrady, ke které došlo 26. 5. 1949. Na místě zemřelo 7 vojáků.

Pomník Petra Müllera

Součást MPZ Jevíčko:

ne

Petr Müller byl předválečným vůdcem skautů v Jevíčku. Byl zabit nacisty za své politické přesvědčení, v boji za svobodu své vlasti. Svými vlasteneckými činy a hrdinstvím se stal vzorem dnešní mládeži. Jeho jméno nese 28. oddíl jevíčských skautů.

Kvádrový pomník s bronzovou deskou, skautskou lilí a textem „Petr Müller popraven nacisty 3. X. 1944 ve Vratislavi ve věku 27 let“ je umístěn před „Pionýrskou chatou“ ve Smolenském údolí. Pamětní desku nechali odlít v roce 1947 Jevíčští skauti u firmy Českomoravská Kolben-Daněk. Renovace pomníku byla provedena v roce 1974.

4.1.4 Ostatní kulturní, urbanistické a architektonické hodnoty

Hodnoty Městské památkové zóny Jevíčko netvoří pouze prohlášené kulturní památky, ale podstatnou měrou se na nich podílejí i ostatní kulturní, urbanistické a architektonicky cenné objekty, které přispívají ke kulturnímu dědictví a identitě města.

A. Významné stavební dominanty umocňující a komponující prostor města a uplatňující se při dálkových pohledech:

- věž městského opevnění
- kostel Nanebevzetí P. Marie, bývalý klášter augustiniánský
- zámek
- gymnázium (dříve měšťanská škola), obr. č. 5

Obr. č. 5: Gymnázium

B. Architektonicky cenné stavby – místní pamětihodnosti (většina z nich je doporučena pro iniciování prohlášení za památku):

k. ú. Jevíčko-město:

1. Měšťanský dům čp. 3, Palackého náměstí
2. Měšťanský dům čp. 11, Palackého náměstí
3. Měšťanský dům čp. 14, Palackého náměstí
4. Měšťanský dům čp. 16, Palackého náměstí
5. Měšťanský dům čp. 22, Palackého náměstí
6. Měšťanský dům čp. 34, Palackého náměstí
7. Měšťanský dům čp. 35, Palackého náměstí
8. Měšťanský dům čp. 37, Palackého náměstí
9. Měšťanský dům čp. 70, ul. Třebovská
10. Nájemní dům čp. 98, ul. Křivánkova
11. Měšťanský dům čp. 116, Malé náměstí
12. Měšťanský dům čp. 122, Malé náměstí
13. Fara čp. 165, Komenského náměstí, obr. č. 6

14. Nájemní dům čp. 184, ul. Brněnská
15. Rokokový kříž, Komenského náměstí, u čp. 166 (drobná architektura)

Obr. č. 6: Fara čp. 165

k. ú. Jevíčko-předměstí:

16. Domek židovského okrsku čp. 56, ul. Soudní
17. Příměstský dům čp. 318, ul. Okružní IV
18. Příměstský dům čp. 319, ul. Okružní IV
19. Příměstský dům čp. 320, ul. Okružní IV
20. Příměstský dům čp. 330, ul. Okružní IV
21. Gymnázium čp. 452, ul. A. K. Vitáka
22. Panský dvůr čp. 465, ul. K. H. Borovského
23. Příměstská usedlost čp. 468, ul. Svitavská
24. Pomník J. A. Komenského, ul. U Zámečku, JZ u zámku (drobná architektura), obr. č. 7
25. Areál bývalé sodovkárny s cihlovým komínem, ul. Na Salajce

Obr. č. 7: Pomník J. A. Komenského

C. Ostatní hodnotné objekty – doplňují historický charakter území:

k. ú. Jevíčko-město:

- Dům čp. 28, Palackého náměstí
- Dům čp. 29, Palackého náměstí
- Dům čp. 31, Palackého náměstí
- Dům čp. 46, ul. Kostelní
- Dům čp. 47, ul. Kostelní
- Dům čp. 50, ul. Kostelní
- Dům čp. 110, ul. Barvířská
- Dům čp. 114, Malé náměstí
- Dům čp. 117, Malé náměstí
- Dům čp. 123, ul. Koblížná
- Dům čp. 128, ul. Koblížná
- Dům čp. 138, ul. Brněnská
- Dům čp. 140, ul. Dolní Farní
- Dům čp. 146, ul. Dolní Farní
- Dům čp. 151, ul. Dolní Farní
- Dům čp. 157, ul. Dolní Farní
- Dům čp. 547, ul. Křivánkova
- Dům čp. 560, ul. Barvířská

k. ú. Jevíčko-předměstí:

- Dům čp. 216, ul. Okružní III
- Dům čp. 218, ul. Okružní III
- Dům čp. 223, ul. Olomoucká
- Dům čp. 214, ul. Okružní III (mimo MPZ)
- Dům čp. 337, ul. Brněnská (mimo MPZ)
- Dům čp. 294, ul. Okružní I (mimo MPZ)
- Dům čp. 253, ul. Okružní II (mimo MPZ)
- Dům čp. 440, ul. Třebovská (mimo MPZ)

D. Ostatní drobná architektura (sakrální, světská):

- socha T. G. Masaryka na Palackého náměstí¹, obr. č. 8
- kříž u vchodu do Kostela Nanebevzetí Panny Marie, obr. č. 9
- kříž na křižovatce ul. Okružní II a ul. Biskupické

Obr. č. 8: Socha T. G. Masaryka

Obr. č. 9: Kříž u vchodu do kostela NPM

¹ Socha TGM od akademického sochaře Martina Poláka stojí na nynějším místě od 6. 12. 1989, kdy došlo k jejímu vyzvednutí z pečlivého úkrytu v pivovaru. Navrženo je její přemístění do prostoru veřejného prostranství u budovy zámečku.

- kovový Bubeníkův kříž v Horní ulici (mimo MPZ)
- železný Tutschův kříž po pravé straně silnice z Jevíčka do Chornic (mimo MPZ)
- Dworschakův kříž po pravé straně polní cesty z Jevíčka do Vísky u Jevíčka (mimo MPZ)
- Schneiderův kříž po pravé straně silnice z Jevíčka do Chornic (mimo MPZ)
- kříž po pravé straně silnice z Jevíčka do Biskupic (mimo MPZ)
- celokamenný kříž v ul. Brněnské (mimo MPZ)
- kameninový kříž po pravé straně silnice do Uhřic (mimo MPZ)
- kříž po levé straně silnice do Velkých Opatovic (mimo MPZ)
- Jenišův kříž za městem po pravé straně silnice do Smolné (mimo MPZ)
- pískovcový kříž na hřbitově v Jevíčku (mimo MPZ)
- kříž za kostelíčkem sv. Bartoloměje (mimo MPZ)

E. Místa významných pohledů (pohledové osy) na dominanty a další kulturní hodnoty MPZ:

Stanoviště pohledu	Směr a předmět pohledu
ulice Kostelní	kostel Nanebevzetí Panny Marie
ulice Křivánkova	kostel Nanebevzetí Panny Marie
ulice Horní farní	kostel Nanebevzetí Panny Marie
ulice Okružní I	kostel Nanebevzetí Panny Marie, klášter, městské opevnění
ulice Soudní	kostel Nanebevzetí Panny Marie, klášter, obr. č. 10 (vlevo)
ulice Svitavská	městské opevnění – věž
ulice U Záměčku	městské opevnění – věž
ulice Okružní IV	městské opevnění
ulice Dolní farní	městské opevnění
ulice Okružní IV	zámek, obr. č. 10 (vpravo)
ulice M. Mikuláše	zámek
ulice Horní farní	zámek
ulice Soudní	synagoga
ulice Růžová	synagoga
ulice Okružní I	chudobinec azyl
ulice Olomoucká	městský dům (bývalá koželužna)
ulice Třebovská	kašna
ulice Brněnská	kašna
ulice K. H. Borovského	gymnázium
ulice Svitavská	vzrostlé lípy, socha sv. Mikuláše Tolentinského
Komenského náměstí	vzrostlé lípy, socha sv. Mikuláše Tolentinského
ulice A. K. Vitáka	gymnázium, obr. č. 5
ulice Okružní II	městské opevnění
ulice Svitavská	městské opevnění

Zdroj: Regulační plán MPZ Jevíčko

Obr. č. 10: Pohled z ulice Soudní na kostel NPM a klášter (vlevo) a z ulice Okružní IV na zámek (vpravo)

4.2 Ochrana přírodních hodnot území

Respektovány budou přírodní hodnoty území – vzrostlá zeleň (aleje, významné solitéry) a místa jedinečných pohledů. Nebudou připuštěny činnosti, výstavba a záměry, které by mohly tato místa a výhledy narušit.

A. Kompoziční zeleň – významné linie a solitéry vzrostlé zeleně (malokorunné stromy, stromy s velkou korunou) utvářející obraz a charakter území:

- lípy zvýrazňující sochu Jana Nepomuckého na Palackého náměstí
- 2 lípy u sochy sv. Mikuláše Tolentinského na Komenského náměstí
- 2 stromy v areálu bývalého Panského dvora
- alej v ul. A. K. Vitáka
- alej před základní školou (převážně jírovec červený)

B. Místa významných pohledů a hlavní pohledové osy z historického jádra do krajiny:

Stanoviště pohledu	Směr a předmět pohledu
ulice Třebovská	sever – krajina
ulice Brněnská	jih – krajina
ulice Olomoucká	východ – krajina
ulice Svitavská	západ – krajina
městské opevnění za býv. klášterem	severozápad – krajina
nádvoří býv. kláštera	severozápad – krajina
ulice Okružní I	severozápad – krajina

Zdroj: Regulační plán MPZ Jevíčko

4.3 Zásady obnovy historického jádra území

4.3.1 Zásady ochrany historických a urbanistických hodnot

- Respektovat urbanistickou kompozici historického jádra města, historické cesty, významné pohledové dominanty, městské opevnění, prostory náměstí, zeleň i veškeré úpravy prostorů a objektů.
- Respektovat a zachovat panorama a charakteristickou siluetu města – hmotové uspořádání, měřítko a proporční vztahy, charakter a materiálovou skladbu střešní krajiny.
- Zachovat původní parcelaci, půdorysnou stopu a strukturu sídla, respektovat výškovou hladinu zástavby.
- Novou výstavbu v MPZ je nutno přednostně umístit na místa objektů zaniklých, půdorysné a hmotové řešení nového tvůrčího díla (nové stavby) musí splňovat požadavky na kvalitní tvůrčí dílo obohacující a dotvářející historické prostředí (nemusí být nutně kopií nebo parafrází zaniklé stavby).
- Při stavebních úpravách a změnách staveb, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se v MPZ, je nezbytné zajistit obnovu směřující k nápravě rušivého působení objektu (ve vztahu k památkové povaze chráněného území).
- Respektovat a zachovat kulturně a historicky hodnotné stavební prvky na původních místech, kde svým umístěním a způsobem zpracování vypovídají o místě, slohu, konstrukci a materiálu původní historické zástavby (kamenické a sochařské práce, historické vývěsní štíty, domovní znamení, dveře, vrata, mříže, církevní artefakty, lampy, dlažby apod.).
- Dostavby dvorních traktů u objektů, které nejsou nemovitě kulturní památky, ale nacházejí se v MPZ, jsou možné tehdy, pokud se nebudou pohledově uplatňovat z veřejného prostoru.

4.3.2 Zásady funkčního využití území MPZ Jevíčko

- Zachovat využití MPZ jakožto smíšeného centrálního území města s reprezentativní funkcí a pestrou škálou občanského vybavení, zejména v okolí Palackého náměstí a hlavních ulic.
- Území ostatních historických ulic rozvíjet jako symbiózu bydlení, občanského vybavení a kulturních aktivit, podporovat vznik drobných provozoven – obchodů, galerií, řemeslných a výtvarných dílen.
- Využití jednotlivých částí památkové zóny, prostorů, souborů a objektů i ploch v památkové zóně musí být v souladu s jejich kulturní hodnotou, kapacitními i technickými možnostmi.
- Nepřipustit výrobní a jiné podnikatelské záměry, narušující obytnou pohodu a prostředí MPZ.

4.3.3 Technická a dopravní infrastruktura v MPZ Jevíčko

- Rekonstrukce a obnova sítí technické infrastruktury bude prováděna vždy souběžně s postupnými úpravami a obnovou veřejných prostranství.
- Udržovat komunikace a veřejná prostranství.
- Silnice II. třídy, procházející centrem města a centrem MPZ, způsobují řadu rizik (hluk, vibrace, exhalace). V rámci platného ÚP Jevíčko je navržena přeložka silnice II/372 mimo území MPZ (východní obchvat města).

4.3.4 Veřejná prostranství a zeleň v MPZ Jevíčko

- V maximální možné míře zachovat a chránit vzrostlou zeleň v rámci celé MPZ, včetně zeleně soukromých zahrad. V případě špatného zdravotního stavu nebo nevhodnosti použitého druhu pro městské prostředí řešit postupnou náhradou.
- Zeleň v prostoru Palackého náměstí řešit dle projektové dokumentace „Revitalizace Palackého náměstí v Jevíčku“.
- Respektovat vymezené plochy zeleně veřejné a vyhrazené. Přípustné je jejich využití pro reprezentativní, kulturní, společenské a odpočinkové aktivity.
- Je navržen pozemek pro městský park (s terénními úpravami) pod areálem bývalého augustiniánského kláštera.
- Respektovat průhledy na historické jádro a pohledy na městské hradby – prostor opevnění v místech pohledů na hradby ponechat bez vzrostlé zeleně.

4.3.5 Nakládání s odpady v MPZ Jevíčko

- Sběrný dvůr je umístěn mimo MPZ Jevíčko (situování v rámci MPZ je nepřípustné).
- Kontejnery pro separovaný sběr odpadů jsou a nadále budou lokalizovány do méně exponovaných prostorů, mimo hlavní pohledové osy.

5 Karty nemovitých kulturních památek

Karty nemovitých kulturních památek jsou převážně zpracovány dle informací uvedených v evidenčních listech. Fotografie byly pořízeny v červenci 2015 (letecký pohled na Mařínské hradisko v dubnu 2012).

5.1 Kulturní památky nacházející se v MPZ Jevíčko

Lokalizaci nemovitých kulturních památek nacházejících se v Městské památkové zóně Jevíčko zachycuje mapa (obr. č. 21), která je uvedena v příloze č. 5.

Areál zámku a zámeckého parku			
Číslo rejstříku ÚSKP: 17222/6-3064	Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení: Prohlášení za kulturní památku MK ČR č. j. 7760/92 ze dne 4. 11. 1963.		
1. Zámek			
Vlastník památky: Město Jevíčko	Umístění památky: ulice U Zámečku	Parcelní čísla: st. p. 257/1	Katastrální území: Jevíčko-předměstí
Zdůvodnění památkové ochrany: Drobný renesanční zámek má dochovanou dispozici i kvalitní rokokovou fresku kaple v prvním patře. Jde o dobře zachované menší renesanční sídlo, zasazené na okraji města.			
		Slohové a časové určení: Jednoduchý obdélný renesanční zámek z doby po polovině 16. století s pozdně barokně upravenou fasádou.	
		Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj: Původně šlechtické sídlo, využívané a upravené v 19. století pro potřeby pivovaru, následně pro školu a dnes využití jako knihovna, ZUŠ a společenský sál.	
Popis památky: Jednopatrový zámek na obdélném půdorysu s vyčleněnou třípatrovou věží a nakoso postavenou severovýchodní nárožní věží ve výši jednoho patra. Stojí na mírné vyvýšenině v JZ části města, těsně za hranicí městského opevnění. Architektonické prvky jsou hladké, bílé, kromě vstupního portálu v přirozené barevnosti pískovce. Okna jsou pravoúhlá šestitabulková s parapety a štukovými šambránami s ušima. Věž má mohutné opěráky na nárožích, nesoucí nahoře obíhající římsu - z čela je mezi opěráky probourán otvor s typovým tříkřídlým oknem. V horní třetině je opět obíhající římsa a věž je zakončena podstřešní římsou a jednoduchou stanovou střechou. Severní průčelí je čtyřosé, v přízemí bez oken, v patře jsou všechna okna slepá. Na SV rohu vystupuje jednopatrový rizalit. Nad portálem je kamenná znaková deska se dvěma páry aliančních znaků v rolverkových kartuších s nápisovými páskami - Prokop Podstatský z Prusinovic a Kateřina z Nevědomí a Jetřich Podstatský z Prusinovic a na Jevíčku a Eliška z Fulštejna. Jižní průčelí: čtyřosé. Východní průčelí (směrem k městu) je v levé části sedmiosé, v pravé trojosé, dělí je vystupující třípatrová, jednoosá věž.			

INTERIÉR: Za vstupním portálem následuje široká chodba klenutá valené s nevýraznými hřebínkovými křížovými klenbami. Vlevo od ní velký sál s neckovou klenbou a dvojicí výsečí na každé straně. Valené klenby i vpravo od chodby, kde je velká místnost předělená příčkami na toalety. Místnost přilehlá rizalitu má klášterní klenbu a v rizalitu je křížová klenba. Před věží je místnost klenutá valené a za ní čtvercový prostor v přízemí věže s hvězdovou hřebínkovou klenbou. Místnosti v pravé části zámku jsou plochostropé, upravené pro městskou knihovnu. Schodiště je pokryto linoleem a ústí do prvního patra do plochostropé haly se vstupy do dalších místností. Na vrcholu schodiště je pískovcový pilíř, ve kterém je zasazeno kované zábradlí z 19. století. V prvním patře zámku je klenutá kaple s dochovanou freskou z roku 1766. Pastelově barevná restaurovaná freska se sv. Antonínem ukazuje světce v řádovém rouchu na oblaku neseném anděly, obklopeného andílčími hlavičkami, ve spodní části s holubicí Ducha Svatého.

2. Park

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
ulice U Zámečku

Parcelní čísla:
p. p. 174/1 a 174/4

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Slohové a časové určení:
Petrně z 1. poloviny 19. století.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Park je využíván k rekreačním a kulturním účelům.

Popis památky:

Park se vzrostlými stromy se zachoval severně od budovy zámku. V jižní části (dnes hřiště) je umístěn na uměle vytvořené terase, nesené zdí, oddělující jej od dole probíhající komunikace. Od severního průčelí zámku se táhne krátká alej směrem k bývalé městské bráně.

Městské opevnění a věž

Číslo rejstříku ÚSKP:
23275/6-3067

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Prohlášení za kulturní památku MK ČR č. j. 7760/92 ze dne 4. 11. 1963.

1. Městské opevnění

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
Komenského náměstí

Parcelní čísla:
st. p. 165/1, 163, 164/3,
p. p. 66/5, 66/6, 66/7, 66/8,
66/9, 66/10 včetně pozemků

Katastrální území:
Jevíčko-město,
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Jevíčko bylo v roce 1990 prohlášeno městskou památkovou zónou, důvodem byl dochovaný středověký půdorys města, ke kterému nedílně patří středověký hradební systém i se zvonící, která ke hmotě hradeb bezprostředně patří. Chráněna je hmota hradeb, vystupující nad zemí.

Slohové a časové určení:

Kamenné hradby vznikly v době vrcholného středověku.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Hradby jsou v části na západ od věže dozděny do čtyřmetrové výše.

Popis památky:

Městské opevnění se původně skládalo z hradebních zdí, uzavírajících elipsovité půdorys města.

HRADBY: hradební zdi, zachované v jednom okruhu na elipsovitém půdorysu kolem historického centra, jsou tvořeny zdmi, zděnými převážně z lomového kamene, v některých částech dozděné cihlami. Hradby se dochovaly hlavně na jihozápadní a severozápadní straně města a to ve výšce několika metrů. Přiléhají k nim domy a někde se tak staly součástí jednotlivých budov. V úseku za augustiniánským klášterem a za synagogou jsou dochovány spíše rozvaliny hradeb a části valů, na kterých se nacházejí zahrady domů. Hradby byly z litého zdiva, z vnější strany obezděny většími lomovými kameny. Hradby zachovány v následujících úsecích: Východní – za domy od bývalé Jaroměřické brány k severu v zahradách domů, které k hradbě někdy bezprostředně přiléhají – těleso hradeb začíná ve štitové zdi pozdně barokního domu č. 224 na parcele 148 a pokračuje průběžně v různé výši až k parcele 74. Severozápadní úsek za augustiniánským klášterem – téměř rozbořené zdivo, dochovalo se jen několik metrů, které jsou zpevněné a přiléhají k budově prelatury kláštera. Jinak byly na hradbách vybudovány garáže a část hradby je pojata do zdiva konventní budovy, kde ještě v době baroka měli mniši zákaz prolomit okna. Západní úsek hradeb od věže je zachován nejlépe, po nedávné opravě a dozdění hradby do výše 4 m je ale dnešní stav nepůvodní (parcely 143 - 41).

2. Věž			
<i>Vlastník památky:</i> Město Jevíčko	<i>Umístění památky:</i> Komenského náměstí	<i>Parcelní čísla:</i> st. p. 143	<i>Katastrální území:</i> Jevíčko-město
<i>Zdůvodnění památkové ochrany:</i> Jevíčko bylo v roce 1990 prohlášeno městskou památkovou zónou, důvodem byl dochovaný středověký půdorys města, ke kterému nedílně patří také věž.			
		<i>Slohové a časové určení:</i> Věž, původně gotická, byla součástí městského opevnění. Do výšky 50,5 m byla zvýšena v roce 1593 a opatřena cibulovitou bání.	
		<i>Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:</i> Slouží jako vyhlídková věž do krajiny regionu Malé Hané.	
<i>Popis památky:</i> Věž je hranolová stavba na půdorysu čtverce o straně 7,8 m, vysoká 50,5 m, zvýšená v roce 1593 a přeměněná na zvonici. Vstupovalo se do ní z hradební zdi. Spodní patra, včetně vysokého soklu, jsou zděna z lomového kamene a jsou gotického původu. Zdivo je v základech silné přes 2 m, postupně se zužuje na 1,7 m. Věžní prostor měl pět pater. Původní patra (stropy plněné hlínou - protipožární opatření) se nedochovala, dnes je věž vyplněna dřevěnými konstrukcemi schodišť a trámových stropů. Zvonické patro odděluje profilovaná kordonová římsa, nad ní je na každé straně prolomené okénko s polokruhovým záklenkem, rámované profilovanou šambránou. Nad okny je opět korunní římsa, zalamovaná kolem pilastrů s římsovými hlavicemi. Pod ní je ve vlysu několik vpadlých zrcadel. Nad římsou je obnoven ochoz, s betonovými parapety a navazujícími oplechovanými pilíři, nesoucími plechovou bání s úzkou vížkou. V polovině každé strany ochozu je zasazen ciferník hodin, hodinový stroj je v nejvyšším patře. Ve zvonickém patře jsou na stolici zavěšeny čtyři zvony.			

Areál bývalého augustiniánského kláštera

Číslo rejstříku ÚSKP:
15262/6-3069

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Prohlášení za kulturní památku MK ČR č. j. 7760/92 ze dne 4. 11. 1963.

1. Konvent bývalého augustiniánského kláštera, čp. 167

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
Komenského náměstí

Parcelní čísla:
st. p. 1

Katastrální území:
Jevíčko-město

Zdůvodnění památkové ochrany:

Objekt kláštera byl od středověku důležitou součástí města. Raně barokní stavba konventních budov je důležitou ukázkou dobové úrovně regionální architektury a také dokladem kulturního a náboženského rozvoje města na konci 17. století.

Slohové a časové určení:

Raně barokní konvent dokončen 1682 (datace nadpraží portálu).

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Původní využití kláštera zaniklo po jeho zrušení v době josefínských reforem. Dnes je konvent adaptován v horním patře na byty, v přízemí se nachází městské muzeum, kadeřnictví a obřadní síň pro potřeby města.

Popis památky:

Klášter augustiniánů vznikl v Jevíčku už v polovině 14. století a původně se skládal z kostela a konventních budov. Teprve po polovině 18. století byla přistavena samostatná budova prelatury a kostel přestavěn do dnešní podoby.

Areál konventu je tvořen čtyřmi jednopatrovými křídly, která jsou umístěna kolem nepravidelného rajského dvora. Původně otevřený ambit je klenut pravidelným sledem křížových kleneb, na každé straně o sedmi polích. Do konventu se vstupuje křížově klenutým průjezdem z Komenského náměstí barokním portálem. Vstupní (jižní) průčelí je dvanáctiosé. Okna tvaru T jsou osazena v plochých šambránách s lištou na okraji. Mají profilovaný parapet. V páté ose zprava je osazen vstupní pískovcový portál. Na pilastrech je posazeno ostění s ušima, zdobené v nadpraží ovocným závěsem a datem 1682. Nad rovnou profilovanou římsou je osazena renesanční reliéfní rolwerková kartuše ve vavřínovém věnci. Uprostřed je vložen znak města a pod ním nápis: NEBUDELI BVH OSTRZIHATI MIESTA NADARMO GSAV TI KTERZI OSTRZIHACI GEHO STALO SE ZA PVRGMISTRV B.M.I.Č.D. 1593 (deska je přenesena z nedaleké zvonice).

Východní průčelí je jednoosé, jinak přiléhá k budově kostela. Západní, devítiosé průčelí sousedilo s městskými hradbami, jejich hmota je v obvodové zdi zachována. Průčelí je architektonicky nečleněné, stejně jako severní průčelí, obě jsou omítnuty vápennou omítkou ve žluté barvě. Severní (dvorní) průčelí je dvanáctiosé. Bez členění s šestitabulkovými okny, v levé části v přízemí s osmitabulkovými okny, která vedou do pohřební kaple Salmů, přístupné z kostela.

Střecha konventu je sedlová. Krov: plná vazba hambáلكové soustavy. Sklepy: valené klenuté sklepení z cihel s hliněnou podlahou.

2. Prelatura bývalého augustiniánského kláštera, čp. 51

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
Soudní ulice

Parcelní čísla:
st. p. 3

Katastrální území:
Jevíčko-město

Zdůvodnění památkové ochrany:

Pozdně barokní prelatura je důležitou součástí organismu města a dokladem kulturního a náboženského vývoje lokality.

Slohové a časové určení:

Prelatura dokončena roku 1762.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Původní využití kláštera zaniklo po jeho zrušení v době josefínských reforem. Prelatura slouží jako ubytovna.

Popis památky:

Budova prelatury byla přistavěna k severní straně kostela (základní kámen položen 1753) na obdélném půdorysu. Rozsáhlá jednopatrová budova má hlavní průčelí o 15 okenních osách a střední rizalit v šíři 3 okenních os. Okna jsou vložena do jednoduchých šambrán s ušima. Nad okny prvního patra se střídají trojúhelné a segmentové suprafenestry s vloženými mušlemi. Nad okny prvního patra jsou suprafenestry s vpadlými oválnými zrcadly s vykrojenými rohy. Vertikální členění zajišťuje kordonová římsa mezi suterénem a přízemím a nadokenní římsa v prvním patře, spolu s bohatě profilovanou korunní římsou.

Rizalit a pravá část budovy jsou členěny pásovou rustikou, levá část budovy má fasádu hladkou. Ve čtvrté okenní ose zleva je vstupní portál, zaklenutý polokruhově, v jednoduše profilovaném ostění s výrazným klenákem jsou osazeny dřevěné dvoukřídlé dveře. Nad portálem je rovná profilovaná římsová supraporta. Průjezd je, stejně jako chodby přízemí a podesty schodiště, klenut plackami na pasech, chodby prvního patra křížovými klenbami. Budova má v části přiléhající dvoru chodbu a v každém poli klenby okno do dvora a proti němu vstup do místnosti (dnes s typovými kovovými dveřními zárubněmi). Některé místnosti jsou plochostropé, jiné mají valené klenby nebo placku opatřenou štukovým zrcadlem.

Střecha je sedlová. Krov: vaznicová soustava se středními vaznicemi nad prelaturou. Sklepy nezpřístupněny.

Areál kostela Nanebevzetí Panny Marie s rokokovým křížem

Číslo rejstříku ÚSKP:
38134/6-3065

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Prohlášení za kulturní památku MK ČR č. j. 7760/92 ze dne 4. 11. 1963.

1. Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Vlastník památky: Římskokatolický farní úřad Jevíčko	Umístění památky: ulice Kostelní	Parcelní čísla: st. p. 2	Katastrální území: Jevíčko-město
---	-------------------------------------	-----------------------------	-------------------------------------

Zdůvodnění památkové ochrany:

Farní kostel je významnou součástí interiéru města Jevíčka. Je to významná pozdně barokní stavba, u které známe autora plánů (Pavel Merta) a okolnosti vzniku. Důležitou součástí památky je také původní rokokové vybavení interiérů kostela.

Slohové a časové určení:

Pozdně barokní stavba, vystavěna 1762-6, Salmovská kaple z r. 1778.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Kostel slouží především církevním účelům (bohoslužby, svatební obřady, křtiny, pohřební obřady, zádušní mše atd.).

Popis památky:

Orientovaná sálová stavba kostela s obdélným kněžištěm s půlkruhovým závěrem. Původně klášterní kostel se stal v roce 1785 kostelem farním, byl vystavěn na místě strženého staršího kostela. K severní straně kostela přiléhá pohřební kaple vystavěná v roce 1778 Karlem Vincencem z Neuburku.

EXTERIÉR: Vnitřní dispozice se promítá i na plášti kostela. Půlkruhově zakončené kněžiště plynule přechází do kostelní stavby, včleněné do areálu kláštera. Kostel propojuje komplex konventu a prelatury a tak nemá západní ani část severního průčelí. Na západě sousedí s jižním křídlem rajského dvora a nad jeho střechou vystupuje pouze trojúhelníkový štít nad profilovanou korunní římsou. Pod štítem, je západní stěna jednoduše členěna vpádlými obdélnými zrcadly po stranách vpádlého obdélného zrcadla zakončeného polokruhově. Plocha zrcadel je vyplněna omítkou okrové barvy, která kontrastuje s bílou fasádou. Uprostřed štítu je další vpádlé okrové zrcadlo kasulovitého tvaru s profilovanou římsou.

Boční průčelí (jižní) o čtyřech okenních osách, je orientováno do ulice a v jeho přízemí se nachází portál hlavního vstupu. Bohatě pojednaná kamenická práce portálu sestává ze dvou bočních na koso postavených bosovaných pilířů, do kterých je vloženo profilované pravouhlé ostění. Nad portálem je výrazná římsa, nesená tryglify s kapkami. Na ní vyběhají po stranách dvě voluty, na kterých sedí v rokokových pozicích andělé, v dolní části těla bohatě zahalení do drapérie. Oba drží symetrickou rokokovou kartuš, datovanou na soklu r. 1768.

V zrcadle kartuše je erb postavy stojící na kašně (znak opata kláštera), završený mitrou. Za kartuší je ve stěně segmentově zaklenutý okenní otvor a nad ním dva andělci, držící plechový klobouk se šňapci. Vedle portálu vlevo stojí na soklu s profilovanou římsou kamenný kříž s volutovým středním podstavcem a pozlacenou figurou Ukřižovaného.

Fasáda kostela je horizontálně členěna profilovanou korunní římsou a vertikálně vpadlými okrovými poli, oddělenými lizénami (někde zdvojenými) bílé barvy. Presbytář má tři okenní osy. Všechny okenní otvory jsou segmentově zaklenuté, ve spodním pásu nižší, v horním vyšší. Nad horními okny jsou ještě oválná okénka.

INTERIÉR: Podélná loď je, stejně jako kněžiště, zaklenuta plackami na pasech. Stěny kostela jsou žluté a architektonické prvky bílé, kromě okrových hlavic pilastrů. Vertikální členění obstarávají pilastry s rokajovými hlavicemi, které nesou výraznou prostorovou profilovanou římsu, zalamující se kolem pilastrů v celém prostoru kostela, kromě západní stěny nad kruchtou.

Konkávně prohnutý útvar kuchty je vložen na trojdílnou arkádu se segmentově stlačenými oblouky a římsou nesenou volutovými konzolami. Na kruchtě se vystupuje po dřevěném točitém schodišti. Za kruchtou směrem k rajskému dvoru se nachází prostor sklenutý plackou na pasech s okny do rajského dvora - tento prostor patří k budově konventu. Severní stěna kostela je uprostřed prolomena pravoúhlým portálem do přilehlé chodby, odkud se vstupuje do pohřební kaple rodiny Salm-Neuburg, zaklenuté 8 poli plackové klenby. Kaple je vymalována černě se zlatým dekorem. Severní stěna kněžiště nese pravoúhlé ostění vchodu do sakristie, klenuté stlačenou valenou klenbu s lunetami.

2. Rokokový kříž před kostelem Nanebevzetí Panny Marie

<i>Vlastník památky:</i> Římskokatolický farní úřad Jevíčko	<i>Umístění památky:</i> před vchodem do kostela	<i>Parcelní čísla:</i> p. p. 96/6, bez pozemku	<i>Katastrální území:</i> Jevíčko-město
--	---	---	--

Zdůvodnění památkové ochrany:

Kovaný rokokový kříž ukazuje schopnosti místních řemeslníků ve druhé polovině 18. století.

Slohové a časové určení:

2. polovina 18. století.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

U východního průčelí budovy konventu bývalého augustiniánského kláštera je při stěně přistaven rokokový kovaný kříž. Stojí na částečně původním soklu. Betonový schodek nese nepůvodní část starší kamenické práce s jednoduchým křížem. Na takto improvizovaném podstavci je umístěn rokokový volutový sokl s profilovanou římsou s tesanou rokají uprostřed. Na soklu je osazen železný, černě natřený, částečně zlacený kříž. Rokajový ornament obklopuje v dolní části zrcadlo s obrazem Panny Marie. Nad oválem obrazu je pozlacená lebka se zkříženými hnáty, tvořící patu kříže. Ukřížovaný je, stejně jako mandorla paprsků kolem jeho těla, pozlacený.

Synagoga

Číslo rejstříku ÚSKP:
10356/6-5655

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Prohlášení za kulturní památku MK ČR č. j. 7760/92 ze dne 4. 11. 1993.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
ulice Soudní

Parcelní čísla:
st. p. 119

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Synagoga je dokladem života židovské menšiny ve městě a také významným dokladem architektonického zpracování méně obvyklé stavební úlohy. Kvalitní klasicistní architektura.

Slohové a časové určení:

Synagoga vznikla v roce 1794 z materiálu ze zbořeného farního kostela.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Dřívější židovská modlitebna byla do roku 2008 využívána k bohoslužbám Čsl. církve husitské, nyní slouží jako kulturní a výstavní sál.

Popis památky:

Synagoga vznikla na místě bývalého židovského hřbitova. Nahradila svoji dřevěnou předchůdkyni, která zanikla při požáru v roce 1747. Halová stavba synagogy vznikla na obdélném půdorysu a je v hlavním sále, který zabírá většinu stavby, klenutá valenými klenbami mezi pasy.

EXTERIÉR: Samostatně stojící stavba má vstupní průčelí o třech okenních osách, bez štítu s nízkou atikou. Fasáda má vápennou omítku bílé barvy se žlutými architektonickými prvky. Stavbu téměř v celé ploše předstupuje rizalit s nárožními lizénami. Horizontální členění průčelí tvoří sokl a profilovaná korunní římsa. Nad římsou je nízký plochý, oblamovaný sokl atiky se dvěma bočními vpadlými poli s hustě použitými konzolami, které nesou jednoduchou vrcholovou římsu. Uprostřed atiky je jednou odstupněný nástavec a na něm kalich s křížem (dříve byla budova využívána jako sbor Čsl. církve husitské). Uprostřed přízemní části je vstupní portál s polokruhovým záklenkem v profilovaném ostění. Otvor je rámován pilastry na vysokých soklech, které na hlavicích nesou segmentově zalomenou supraportu. Nad ní je okno s polokruhovým záklenkem v profilované šambráně. Okno má parapet a parapetní výplň s reliéfním obdélným zrcadlem. Po boku ostění jsou pilastry nesoucí zalomenou suprafenestru, kopírující v horní části polokruhový záklenek okna. Mezi suprafenestrou a šambránou je klenák s reliéfním štítem. Z obou stran vstupu jsou polokruhově zaklenutá okna s pravouhlými šambránami s vykrojenými horními rohy a rovnou suprafenestrou, nad kterou je umístěnou oválné zrcadlo, obklopené festonem vavřínových listů. Na průčelí synagogy je osazena pamětní deska židovským obětem 2. světové války.

INTERIÉR: Klenba haly (valená vždy mezi dvěma pasy) dosedá na pilastry, kolem kterých se oblamuje profilovaná římsa. Okna jsou umístěna vždy uprostřed rovné plochy stěny, kterou vymezuje proti klenbě polokruhový záklenek. Pilastry a plocha stěny jsou bílé, klenba a prostor mezi pilastry omítnutý žlutě. Podlaha s parketami. Do halového prostoru je vložena pozdější kruchta zaklenutá stájovou klenbou na dvou pilířích. Hned vedle vstupu vpravo je točité schodiště s kamennými stupni, vedoucí do patra do místnosti vyhrazené při modlitbách ženám a na kruchtu. Schodiště má původní litinové zábradlí natřené hnědou barvou. Schodištní prostor osvětluje polokruhově zaklenuté okno. Vlevo od vstupu je novodobá adaptace prostor na sociální zařízení. Střecha synagogy je nízká jehlancová.

Židovský chudobinec Azyl, čp. 269

Číslo rejstříku ÚSKP:
11344/6-5938

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Prohlášení za kulturní památku MK ČR č. j. 7.760/92 ze dne 15. 7. 1996.

Vlastník památky:
Židovská obec v Praze,
Maiselova 18, Josefov,
Praha 110 01

Umístění památky:
ulice Okružní

Parcelní čísla:
st. p. 333

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Dům je dokladem sociální starostlivosti židovské obce o chudé a také ukázkou bydlení v domě s byty na počátku 20. století. Objekt sloužil jako starobinec pro přestárlé a nemajetné členy obce. Zachovalá dispozice, fasáda i některé interiérové prvky (schodiště, okna) vyžadují ochranu. Ochrane podléhá objekt domu jako celek.

Slohové a časové určení:

Dům vznikl v letech 1905 – 1907.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Bydlení.

Popis památky:

Architektura domu se třemi byty, určeného pro chudé příslušníky židovské obce, vznikla v roce 1902. Stojí na místě starého židovského hřbitova. Dvoupatrový, samostatně stojící dům na rohu ulice Okružní má vpravo od vchodu přes první a druhé patro polokulatý nárožní arkýř o třech okenních osách, dělený parapetní a korunní římsou. Vlevo od vchodu tříboký arkýř o třech úzkých okenních osách přes první patro a přízemí, dělený oblou kordonovou římsou a profilovanou parapetní a korunní římsou. Dům nepravidelné dispozice má k východnímu průčelí, do zahrady, připojen novodobý přístavek s typovým trojdílným oknem. Severní (vstupní) fasáda o třech okenních osách. Západní fasáda o jedné okenní ose. Kromě pojednání arkýřů jsou fasády hladké, okna bez šambrán. Z jehlancové střechy vystupují trojúhelníkové štíty, se zprohýbaným okrajem. Uprostřed štítů jsou složena tři okna, osvětlující prostor půdy (uprostřed šestitabulkové, zakončené polokruhově a po bocích menší obdélná).

Dvorek je zatravněn, dům stojí pod valem bývalých hradeb. V přízemí jsou prostory dílen a sklepů klenuté stájovou klenbou. V každém patře je jeden byt s plochými stropy. Uprostřed domu je čtyřramenné schodiště s původním jednoduchým zábradlím z železných profilů, natřených zelenou barvou. Krov domu je vaznicový s dvojitými stolicemi a věšadly. Na latích nese krytinu z pálených bobrovek s glazovaným povrchem.

Sýpka

Číslo rejstříku ÚSKP:
103718

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Prohlášení za kulturní památku MK ČR č. j. MK-S 2864/2009 ze dne 19. 8. 2009.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
ulice K. H. Borovského

Parcelní čísla:
st. p. 256/1

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Budova sýpky je významným dokladem historického vývoje města Jevíčko, jeho panského sídla včetně jeho hospodářského zázemí, umístěného již na předměstí, avšak v těsné blízkosti městské brány. Jde o jedinou autentickou připomínku zdejšího hospodářského dvora. Historický význam budovy je umocněn i přímou vazbou na válečné události - bitvu u Lipska, a následné zřízení vojenské polní nemocnice z let 1813 - 14. Sýpka je významnou technickou památkou s dochovanými konstrukcemi a stavebním uspořádáním, vycházejícím z původního provozu.

Slohové a časové určení:

Vznik nejspíše před r. 1750. V letech 1813 - 14 zde byl provizorně zřízen vojenský lazaret v souvislosti s bitvou u Lipska. Kolem pol. 19. století nejspíše další přestavba.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

V současné době větší část stavby užívá město Jevíčko pro účely výstav a pořádání kulturních akcí. V 1. NP pronajímá dvě místnosti, jednu hasičům (místnost číslo 104) a druhou skautům (místnost číslo 102).

Popis památky:

Monobloková dvoupatrová zděná stavba se sedlovou střechou, v obvodové zástavbě bývalého panského dvora. Ostatní budovy dvora byly buď odstraněny, nebo natolik výrazně přestavěny, že není možné uvažovat o jejich památkové ochraně. Vlastní budova sýpky je postavena převážně z lomového kamenného zdiva (opuka), s druhotnými cihelnými dozdívkami zejména kolem okenních otvorů.

Původní členění sýpky – lze předpokládat kamenná ostění oken, portálek apod. bylo převrstveno novější úpravou, která je velmi strohá, kromě členění římsami se omezuje na pouhý pravidelný rozvrh otvorů a představené symetrické dvouramenné schodiště s půlkruhovým průjezdem uprostřed.

V interiéru je dochován jednotný prostor se zabudovanou dřevěnou konstrukcí. V přízemí mlátová podlaha, stěny omítané, ve všech patrech okna se segmentovým záklenkem a mříží z provlékaných prutů v pravouhlém rastru. V patrech fošnové podlahy. Některé původní (či alespoň starší) prvky jsou dochované ve 2. patře, např. sloupek s okosenými, vykrojenými hranami, nebo některé tesané trámy. Krov je sedlový, krokevní, typ stojatá stolice s šikmými vzpěrami a pásky.

Městský dům (bývalá koželužna), čp. 224

Číslo rejstříku ÚSKP:
27019/6-3083

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Pavel Staněk, Olomoucká
čp. 224, Jevíčko 569 43

Umístění památky:
ulice Olomoucká

Parcelní čísla:
st. p. 148/4

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Dům je posledním příkladem domu drobného řemeslníka a vlastně menšího řemeslnického domu na předměstí. Je to nejstarší intaktně dochovaný dům ve městě, který dokládá život ve městě.

Slohové a časové určení:

Pozdně barokní dům na okraji historického centra města.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Bydlení.

Popis památky:

Starý dům koželuha byl přistavěn z vnější strany k hradbám a k Jaroměřické bráně, zrušené r. 1846. Jednotraktový přízemní dům je zděný z pálených cihel a částečně z vepřovic. Dům má fasádu z jemnozrnné omítky ve žluté barvě. Je obehnán vysokým soklem z pískovcového obkladu, který je ve spodní části překryt maltou. Štítová stěna domu má tři původní okenní otvory a ve štítu dřevěné bednění, které kryje přesahující střecha. Pod ní je umístěn vodorovný dřevěný žebřík na rukodělné zpracování kůží.

Štítová stěna na opačné straně domu sousedí s hradbou a profil zdiva je na ní patrný (tato část hradby byla rekonstruována), kam zdivo nedosahuje, je štít překryt omítkou stejné barvy jako na zbytku fasády. Na vstupní stěně, obrácené do Olomoucké ulice, jsou tři okenní osy s pravouhlymi okny s profilovanými parapety a vchod se segmentovým záklenkem, ke kterému vede z chodníku pět pískovcových schodů. Za dveřmi se vstupuje do chodby, kde vedou dřevěné schody na půdu a dveře do místností.

INTERIÉR: V chodbě je kamenná pískovcová dlažba. V pravé části domu jsou dvě místnosti propojené pecí, která přiléhá k chodbě. Pec je zachovaná a dodnes funkční. Původní světnice má trámový strop. Za ní se vstupuje do další místnosti a do prostoru k ústí pece. Od chodby vlevo je další prostor a za ním pak valené klenutá místnost, která slouží jako skladiště. Sklep je jednoprostorový, valené klenutý z cihel, jen v zadní stěně je lomové zdivo z velkých kamenů - patrně součást hradby. Střecha je mansardová s polovalbou, krytá eternitem. Krov a dvorek majitel nezpřístupnil.

Průčelí městského domu, čp. 71

Číslo rejstříku ÚSKP:
10867/6-5874

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Prohlášení za kulturní památku MKČR č. j. 8766/94 ze dne 10. 8. 1995.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
ulice Třebovská

Parcelní čísla:
st. p. 15/2

Katastrální území:
Jevíčko-město

Zdůvodnění památkové ochrany:

Dům je jednou z mála kvalitních architektur počátku 20. století ve městě. Vzhledem k tomu, že stavitel byl z nedalekých Jaroměřic, vidíme ukázkou regionální exerce secesního stylu. Velmi kvalitní fasáda je na několika místech narušena (zvláště výkladce), ale zachovala si původní ráz, takže ochrana jejích estetických kvalit je na místě.

Slohové a časové určení:

Dům z roku 1910 pro Augustina Křivánka.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Přízemí komerčně, patra k bydlení.

Popis památky:

Dvoupatrový řadový dům o dvanácti okenních osách s fasádou v bohatém dekorativním secesním slohu. Okna tvaru T, případně rozšířená o další dvě tabulky, jsou dřevěná se štukovými parapety.

V horním patře jsou rámována bohatými šambránami. Mezi okny jsou tři bohatě zdobené pilastry, přes obě patra, s rozvitými akanty, kruhovými a čtverečkovými štukami s hlavicemi a patkami. Nad vchodem je nástavec s vysoce plastickým dívčím maskaronem, kolem kterého je stylizované listoví a růžové květy. Fasáda je členěna lizénovým rámováním.

V přízemí je pásová rustika, přerušovaná obchodními výkladci s dveřmi po levé straně a oknem výkladu po pravé. Některé výklady mají původní dřevěné rámy a dveře, které odpovídají stylu fasády. Mají kanelovaný pilastr mezi dveřmi a oknem výkladu a perforovanou spodní část výkladu. Horní část je rozdělena do šesti malých skleněných tabulek. Tomuto členění odpovídají i dvě tabulky horní skleněné výplně dveří. Dveře mají dělenou skleněnou výplň a spodní část s reliéfním zrcadlem. Některé výkladce jsou změněné, ale původní členění si zachovaly tři výklady vpravo od hlavního vstupu. Vstupní prostory domu mají zachované členění stěn chodby a také secesní schodiště. Ochrane ale podléhá pouze uliční fasáda domu.

Městský dům, čp. 15

Číslo rejstříku ÚSKP:
33868/6-4335

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:

Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 28. 5.1969.

Vlastník památky:

"AVZO - TŠČ - ČR",
Palackého náměstí čp. 15,
Jevíčko 569 43

Umístění památky:

Palackého náměstí

Parcelní čísla:

st. p. 95

Katastrální území:

Jevíčko-město

Zdůvodnění památkové ochrany:

Dům je v dobrém stavu a je v podstatě posledním domem, který si na náměstí zachoval původní fasádu. Je důležitým dokladem života ve městě. Má zachován půdorys a v přízemí renesanční klenuté prostory.

Slohové a časové určení:

Původně renesanční dům byl několikrát upravován. Nejprve v polovině 19. století a dále ve druhé polovině 20. století.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Původně obytný dům byl upraven pro potřeby dílen a kluboven bývalého SVAZARMU (nyní AVZO). Ve spodní části jsou komerčně využitá prostory.

Popis památky:

Jednopatrový řadový dům bez štítu nejspíše spojil dvě starší budovy, které stály vedle sebe. Fasáda je rozčleněna na dvě poloviny, při čemž pravá část mírně ustupuje dozadu a je oddělena od levé širokou lizénou. Vstupní průčelí je čtyřosé, okna jsou pravouhlá ve tvaru T, sdružená po dvojicích a zasazená do společné štukové šambrány s ušima. Ve středních dvou osách jsou nad okny trojúhelníkové suprafenestry a v okrajových polích rovné úseky říms. Horizontální členění domu zajišťuje sokl s profilovaným okrajem, natřený šedou barvou, výrazně profilovaná kordonová římsa, parapetní římsa, římsa nad prvním patrem a profilovaná podstřešní římsa se zubořezovou částí a profilací. Mezi dvěma posledně jmenovanými římsami jsou oválná okénka do podstřeší. Dům má zelenou omítku doplněnou bílými architektonickými prvky.

V přízemí je v první ose segmentově zaklenutý vchod, ve druhé dřevěný výkladec s dveřmi, ve třetí dvě okna tvaru T a v poslední ose segmentově zaklenutý výkladec s dveřmi. Dvorní průčelí je poměrně nepravidelně posázeno okenními a dveřními otvory. Je zde připojen novodobý přístavek dílen a nad ním ve hmotě domu zasazená dřevěná prosklená pavlač. Dvůr je zatravněn. Střecha je sedlová, krytá pálenou krytinou. Krov hambálkové konstrukce s dvojitou stojatou stolicí.

INTERIÉR: Prostory v přízemí domu jsou valené klenuté s lunetami, které mají hrany vytažené do nízkých hřebínků. Za každým ze čtyř vchodů je takovýto prostor. Valeně jsou klenuté i sklepy. Původně byly oddělené v pravé a levé části domu zvlášť (pozůstatek dřívější dispozice, kdy šlo o dva domy), dnes jsou propojené probouranou chodbou z druhé poloviny 20. století, z železných výtuzí.

Kašna

Číslo rejstříku ÚSKP:
51024/6-6197

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Prohlášení za kulturní památku MK ČR č. j. 8486/2001 ze dne 4. 7. 2001.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
střed Palackého náměstí

Parcelní čísla:
p. p. 96/1

Katastrální území:
Jevíčko-město

Zdůvodnění památkové ochrany:

Jedná se o cenný typický architektonický doplněk historického centra města.

Slohové a časové určení:

Kašna byla zhotovena v roce 1838.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Doplněk intravilánu historického města.

Popis památky:

Kamenná městská kašna je umístěna v centrální části Palackého náměstí v Jevíčku. Jedná se o pozoruhodné kamenické dílo vytvořené v roce 1838 kameníkem Leopoldem Fischerem z Boskovic, když jím bylo nahrazena původní dřevěná.

Obě její části – osmiboká nádrž i středový sloup s kruhovou mísou jsou zhotoveny z jemnozrnného maletínského pískovce, završený je pak bronzovou soškou.

Osmiboká nádrž je tvořená kamennými bloky, její vnější strana je zdobená profilací a stažená ocelovou obručí. Spodní část středového sloupu kašny je osmiboký asi 80 cm vysoký, na něj je položena čtyřboká nezdobená deska s nápisem: "INVITANTE IOSEPHO FISCHER PRACIVLE VRPANIFONTE MLAPIDIBVS CINXERE". Následuje kruhový sloupek zdobený městským znakem, markraběcí orlicí a profilací ve spodní i vrchní části a na něj posazená kruhová mísa se zaobleným okrajem o průměru cca 1 metr, ve spodní části zdobená rostlinným motivem a čtyřmi maskarony. Kompozice je završena bronzovou souškou amorka, který v náručí svírá velkou rybu, která má v rozevřené tlamě nainstalovaný otáčivý vodotrysk.

Socha sv. Jana Nepomuckého

Číslo rejstříku ÚSKP:
31955/6-3073

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
Palackého náměstí

Parcelní čísla:
p. p. 96/1

Katastrální území:
Jevíčko-město

Zdůvodnění památkové ochrany:

Velmi kvalitní barokní plastika, osazená na architektonicky výrazném podstavci tvoří pohledový bod interiéru náměstí a je jeho tradiční součástí. Jde o dominantu náměstí s velkou estetickou kvalitou.

Slohové a časové určení:

Barokní plastika z roku 1730, zřízená nákladem města.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Socha světce je osazena spolu s doplňujícími postavičkami andílků na architektonicky vysoce kvalitním podstavci. Základem je nízké pódium o dvou schodech, na šestibokém pravidelném půdorysu. Na něm je osazeno kovářsky zpracované zábradlí z hladkých prutů, doplněných u styku s kolnými vertikálními pruty o malé zatáčené motivy. Na pódiu je osazen podstavec s výrazným oblamovaným soklem, na který navazuje střední podstavec s nahoře vybíhajícími volutami, které nesou římsu.

Tento čtyřboký hranolový podstavec je na stranách konkávně prohnutý a uprostřed každé strany je vpadlé kruhové zrcadlo, s rámujeící profilací a vloženou měděnou šesticípou hvězdou. Na římsu jsou umístěni nad volutami putti se symboly Jana Nepomuckého – biretem, knihou, palmovou ratolestí. Ze středu podstavce vyrůstá sloup na podstavci s hrubou kanelurou. Na něm je osazena socha světce.

Jan Nepomucký je zpodoběn v tradičním oblečení se dvěma vrstvami drapérie a kožešinovým pláštěm přes ramena. Pravou rukou, přimknutou k hrudi, se zdviženým palcem, ukazuje nataženým ukazovákem na kříž s Ukřižovaným, který drží v levé ruce. Části plastiky jsou pozlacené (lemy oděvu, drapérie Krista, tabulka INRI). Světec má v zadní části za krkem připevněnu kruhovou svatozář s pěti hvězdami. Stojí na oblacích, ze kterých vykukují andílčí hlavičky. Drapérie zadní části sochy je pojednána do výrazných skladů.

Sloup se sousoším Piety – morový sloup

Číslo rejstříku ÚSKP:
47028/6-3074

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
Palackého náměstí
před domem čp. 20

Parcelní čísla:
p. p. 96/11

Katastrální území:
Jevíčko-město

Zdůvodnění památkové ochrany:

Sloup z počátku 19. století je dokladem výzdoby interiéru města i lidové zbožnosti. V nápisech zachovává také jména měšťanů a okolnosti vzniku, unikátně se dochoval také ozdobný litinový plůtek kolem sloupu.

Slohové a časové určení:

Sloup je datovaný 1811.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Pískovcový sloup se skládá z podstavce, vlastního sloupu a vrcholového sousoší Piety (cca 60 cm). Stojí před domem čp. 20 na náměstí, blízko uliční fronty. Sestává ze soklu, zakončeného profilací a nesoucího hranolový podstavec, opatřený vpředu a vzadu nápisy. Na patce dřívku sloupu je uveden letopočet 1893.

Zadní nápis identifikuje objednavatele sloupu: KE CTI A CHVÁLE MATCE BOZI WISTAVIEL IOHANNES FRAY MIESSCAN A PERNICARZ GEVIČKY, druhý sděluje dataci – 1811 a má také chronogram v nápisu *Matris Dolorosae Statuam exstruxi curavit Carolus Foyth senator, dne 14 Oktobris* (opis ze starší karty).

Nad prostorově výraznou římsou soklu je patka hladkého sloupu s jednoduchou hlavicí a na ní stojí sousoší. Panna Marie drží na kolenou mrtvého Krista a zároveň jej natáčí k divákovi. Nohy Krista jsou pokrčené do pravého úhlu a levá ruka mu padá dolů. Panna Marie obrací oči k nebi a v horní části zad má upevněnu svatozář s mandorlou z plechových pozlacených trojúhelníků. Patka sloupu nese datum 1893. Sloup je obehnaný dobovým zábradlím s dvoukřídlou brankou. Zábradlí tvoří vertikální hladké pruty, zakončené rozklepáním do špiček a tři horizontální pruty, které je křížují. V místech křížení jsou kovářsky zpracované ozdoby a ve spodní části v každém vymezeném poli diagonálně se křížící krátké pruty. Pieta je vytvořena z maletínského pískovce, s charakteristickými železnými broky.

Socha sv. Mikuláše Tolentinského

Číslo rejstříku ÚSKP:
30876/6-3081

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:

Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
Komenského náměstí

Parcelní čísla:
p. p. 96/3

Katastrální území:
Jevíčko-město

Zdůvodnění památkové ochrany:

Výtvarně hodnotná barokní plastika je dokladem úrovně moravského sochařství v dané době a také dokladem zbožnosti a životního prostředí předchozích generací. Tvoří pohledovou dominantu náměstí.

Slohové a časové určení:

Barokní plastika je datovaná chronogramem 1715. Dal ji postavit převor augustiniánů Augustin Schmidt.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Na třech stupních stojí hranolový podstavec a na něm střední volutový sokl se dvěma kartušemi na čelní stěně. Horní akantová kartuše rámuje zrcadlo s nápisem: "HONORI MAGNI DIVI NICOLAI TOLENTINI IN PESTE PATRONI a dolní, tvořená z poloviny akantem a z poloviny ovocným závěsem, rámuje nápis: A DIV TORIS EGENTIVM EFFICACIS. Pod dolní kartuší je v nápisové pásce text, upomínající na zakladatele sochy: POSVIŤ AVGVSTINVS SCH... PRIOR GEVICENSIS.

Na soklu stojí na nízkém plintu socha světce se svatozáří nad hlavou, oděném v řádovém hábitu, s mnoha vertikálními sklady drapérie a velkými rukávy. Přes ramena má přehozenu pláštěnku s kapucí a uprostřed hrudi osazenu pozlacenou osmicípou hvězdou. Postava je zobrazena v mírném kontrapostu a z drapérie jí hladce vystupuje pravé koleno. V levé ruce drží pozlacenou lilii a v pravé ruce misku s pečenými koroptvemi. U levé nohy světce sedí andílek, který má hlavu otočenou vzhůru a pozvedává košík.

Pomník obětem fašismu

Číslo rejstříku ÚSKP:
16878/6-5218

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:

Zápis do státního seznamu schválen rozhodnutím OK ONV Svitavy č. j. 335/87/Šeze dne 10. 9.1987.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
Komenského náměstí

Parcelní čísla:
p. p. 96/21

Katastrální území:
Jevíčko-město

Zdůvodnění památkové ochrany:

Připomínka padlých za 2. světové války.

Slohové a časové určení:

Pomník vznikl ve druhé polovině 20. století.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

V parčíku na Komenského náměstí je prostor vymezený dlažbou z obdélných kamenných dlaždic, kde je umístěn jednoduchý pomník padlým v boji proti fašismu. Na základním širokém, nízkém betonovém soklu stojí kamenná hranolová stéla, s obdélnou kovovou deskou na straně do náměstí. Deska kombinuje vínově fialový podklad se zlatým rámem secesních linií a písmem. Napsáno na něm je: „Čest památce padlých v boji proti fašismu 1939 – 1945“ a uvedena jména jedenácti padlých občanů.

Socha sv. Anny

Číslo rejstříku ÚSKP:
35276/6-3076

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
křižovatka ulic Svitavské
a Okružní IV

Parcelní čísla:
p. p. 1751/8

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Plastika patří k souboru soch, které dotváří městský interiér už tři století. Zachovala se na tradičním místě na křižovatce cest. Jde o sochařské dílo regionální úrovně.

Slohové a časové určení:

Vrcholně barokní plastika datovaná 1709.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Pískovcová socha světice umístěná na výrazném architektonicky zpracovaném soklu. Základ tvoří čtvercový schod z hrubozrnného kamene, na něm stojí krychlovitý podstavec, nahoře profilovaný, novodobý. Na něm další sokl dvakrát odstupněný s oblým okrajem, nesoucí střední část, dole volutovitě rozšířenou. Na čele s vpadlým oválným zrcadlem s nápisem SVATÁ ANNO ORODUJ ZA NÁS! Nad nápisem je alianční znak – mezi dvěma svázanými ratolestmi, završenými korunkou, je znak zkřížených ostrvů a ruka s ratolestí se žaludy (Ronovci a Žalkovští). Nad korunkou se nachází datace 1709. Nad výraznou římsou je pak menší hranolový podstavec s římsou už přímo pro sochu. Ta je na něm osazena bez plintu.

Světice stojí na oblacích, Pravou ruku klade na hlavu malé postavy Panny Marie a na levé drží děťátko – Ježíška. Hlavu má nakloněnou k pravému rameni a je zahalena do přiléhavé drapérie. Hlavu má okrytou rouškou. Zadní část sochy je nevýrazná, zpracovaná téměř ploše.

5.2 Kulturní památky nacházející se mimo MPZ Jevíčko

Sloup se sousoším Nejsvětější Trojice			
Číslo rejstříku ÚSKP: 41346/6-3075	Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení: Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.		
Vlastník památky: Město Jevíčko	Umístění památky: ulice Třebovská	Parcelní čísla: p. p. 1495/2	Katastrální území: Jevíčko-předměstí
Zdůvodnění památkové ochrany: Barokní sloup výtvarně regionálního významu. Významný doklad lidové zbožnosti a utváření životního prostoru předchozích generací.			
		<p>Slohové a časové určení: Vrcholně barokní práce je datovaná dvakrát – na soklu 1735, socha je však starší – na zádech má dataci 1726.</p>	
		<p>Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj: Slouží svému původnímu účelu.</p>	
<p>Popis památky: Na čtvercovém základu, tvořeném kamennou deskou, která se směrem k okraji mírně svažuje a je doplněna několika kamenickými vložkami, je osazen hranolový sokl s odstupněnou spodní částí. Na něm stojí profilovaný sokl v čele s vpadlým zrcadlem s reliéfem kříže s plochými rameny, iniciálami WGB a datací 1735. Z boku jsou kamenné bosy. Tato střední část soklu je zakončena výrazně prostorovou římsou, na které stojí patka sloupu bez entaze. Sloup je zakončen rustikální modifikací korintské hlavice. Nad hlavicí je osazeno sousoší Nejsvětější Trojice. Sedící postava Boha Otce nese na kolenou kříž s Kristem, který má u nohou holubici s rozepjatými křídly - Ducha Svatého. Bůh Otec je zpodoben v gotické tradici s mitrou (trojitou papežskou korunou) na hlavě a dlouhými vousy. Přes nachýlená záda má napjatou drapérii pláště. Uprostřed zad sochy je v rámečku rytá datace 1726.</p>			

Socha sv. Josefa

Číslo rejstříku ÚSKP:
27727/6-3077

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:

Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
ulice Olomoucká

Parcelní čísla:
p. p. 1751/17

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Barokní plastika z roku 1710 je dílem místní sochařské dílny, navazující na sousoší Nejsvětější Trojice. Jde o práci lokální dílny, která je dokladem lidové zbožnosti a kulturní úrovně města na počátku 18. století.

Slohové a časové určení:

Socha je datována na podstavci 1710, dal ji zbudovat Václav Ferdinand Žalkovský.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Na čtyřikrát odstupněném hranolovém podstavci stojí střední soklová část. Na čelní straně zdobí sokl kartuše složená ze dvou palmových ratolestí svázaných k sobě. Je završena korunkou a uvnitř nese reliéf se znakem Žalkovských (ratolest se žaludy) a pánů z Lipé (zkřížené ostrve). Nad kartuší je jednoduchá římsa a nad ní na vyšším plintu osazena socha sv. Josefa. Světec je oděný ve vrcholně barokně zprohýbané a rozlámané drapérii. Kontrapost tvoří vystrčené pravé koleno. Zpola zahalenou dětskou postavu Ježíška světec drží na levé ruce. Pravou si hraje s drapérií u Ježíškovy nohy a zároveň drží pozlacenou palmovou ratolest. Hlavy obou postav působí jako pozdější doplňky. Oba mají ve vrcholu hlav zasazený pruty pozlacených svatozáří ve tvaru slunce.

Socha sv. Norberta

Číslo rejstříku ÚSKP:
24870/6-3078

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
ulice Třebovská,
před domem čp. 440

Parcelní čísla:
p. p. 1751/29

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Pozdně barokní plastika regionální úrovně je dokladem náboženského a kulturního ovzduší ve městě v polovině 18. století.

Slohové a časové určení:

Barokní plastika je na zadní straně soklu datovaná rokem 1752.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Na hranolovém podstavci, který je v horní části profilovaný, stojí střední volutový sokl s předsazenou střední obdélníkovou částí, která nese nápis HONORI VENERATIONI BEATI NORBERTI STATVA PAESENS SVMP TIBVS p NORBERTI KAWAN CIVIS HVIATIS AEDIFICATA FVIT. Pod nápisem je kartuše se stylizovanou rokají a reliéfem podkovy a kříže. Sokl završuje výrazná profilovaná římsa, která se nad čelní stranou zvedá do dvou volut. Nad nimi pokračuje další část soklu, tentokrát mírně konkávně prohnutá a nad malou římsou s oblým profilem stojí na nízkém plintu socha světce.

Sv. Norbert je zahalen do kněžského roucha a přes ramena mu spadá dlouhý plášť. V pravé ruce drží pozlacenou monstranci a levou se opírá o patriarší kříž. Hlavu zdobí mitra se zlaceným okrajem. Postava je zobrazena v mírném konrapostu s levým vystupujícím kolenem. Zadní část sochy je zpracována velmi plošně a spolu se soklem, který je vzadu zcela bez profilace říms, nasvědčuje, že socha stála u zdi nebo v nice. Materiálem všech částí je pískovec.

Pomník vojenský obětem napoleonských válek

Číslo rejstříku ÚSKP:
19545/6-3080

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

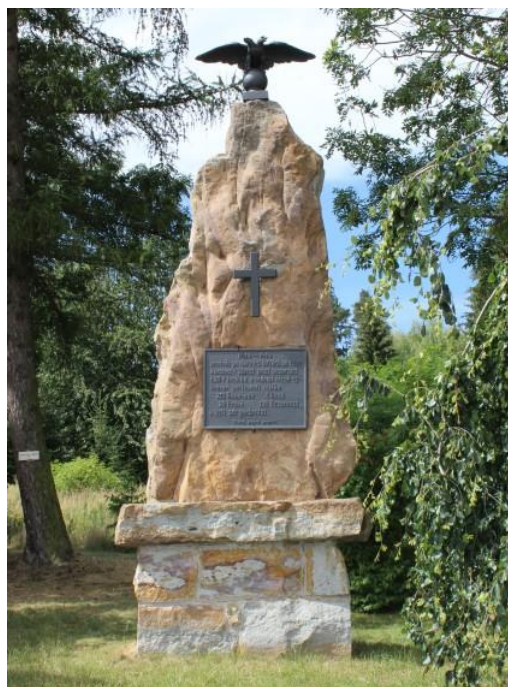
Umístění památky:
za městem na okraji lesíku
u polní cesty k sanatoriu

Parcelní čísla:
p. p. 4619

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Ve své podstatě památník pietně upozorňuje na vojáky zemřelé za Napoleonských válek a zároveň na jednu z kapitol historie města, která se protнула s významnými politickými událostmi v Evropě.

Slohové a časové určení:

Pomník byl odhalen 16. 5. 1910. Základní kámen položen 18. 10. 1909.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Materiálem díla je pískovec. Pomník má 1,3 m hluboké základy, na kterých stojí podstavec z pěti balvanů (2 x 1,5 m). Na podstavci je položena 2,2 m široká plotna, která tvoří základnu pro obelisk, vysoký 4 m. Obelisk byl nalezen v blízkém lese, je mírně kapkovitého tvaru, spíše zploštělý. Celková výška pomníku činí 6 m a na jeho vrcholu je umístěna železná plastika dvouhlavého orla (0,45 x 1,3 m). Plastika se skládá ze čtvercového plintu, na kterém je umístěna koule a na ní stojí orel s rozepjatými křídly. Pomník je uprostřed čelní strany obelisku opatřen litinovou tabulkou s nápisem: "1813 - 1814 zemřelo po slavných bitvách na rány a nemoce v hlavní polní nemocnici č. 39 v Jevíčku u vědomí věrně vykonané povinnosti vojáka 215 Rakušanů, 8 Rusů, 20 Prusů, 133 Francouzů a byli zde pochováni. Pokoj jejich popelu." Tabulka je připevněna do vysekané prohlubně a přidržují ji železné skoby. Nad tabulkou je umístěn prostý litinový kříž s hladkými rameny. Na levé straně obelisku je vytesána datace 1887, která kámen určitě zdobila ještě před převezením z lesa na dnešní místo.

Kaplička

Číslo rejstříku ÚSKP:
29798/6-3071

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
za hřbitovem uprostřed
pole

Parcelní čísla:
p. p. 5406

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Jedná se o výtvarně kvalitní architekturu (vzhledem k použití v téměř venkovském prostředí dokonce velmi kvalitní). Jde také o výrazný krajinnotvorný prvek.

Slohové a časové určení:

Barokní venkovská architektura z druhé poloviny 18. století.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Drobná architektura kapličky je vlastně blok s výklenkem uzavřeným dvoukřídlými vraty a segmentově završeným nástavcem. Původně stála u polní cesty, dnes ji ze všech stran obklopuje scelený lán a jen umístěna na zeleném ostrůvku s několika břízami. Kaplička má konkrávně vybrané boční stěny a v průčelí půlkruhově zaklenutý vchod, ve kterém jsou umístěny dvoukřídlé dveře a nad nimi ve výklenku dřevěné bednění. Dveře mají po čtyřech výplních, překrytých pleťvem. Nad záklenkem je výrazná profilovaná oblamovaná římsa, která se žlutou barevností liší od zbytku bílé fasády. Nad římsou je nástavec, ve spodní části bochníkovitě rozšířený, se segmentově zalomenou římsou a uprostřed s mělkým výklenkem, ve kterém je kříž s plochými rameny. Kaplička je na horních částech říms oplechovaná. Vevnitř je malý prostor, klenutý valeně, který se projevuje v zadní části kapličky na fasádě jako oble vystupující část. Nad vchodem datace 1825.

Boží muka

Číslo rejstříku ÚSKP:
15970/6-3079

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
na křižovatce 1,2 km
od Jevíčka

Parcelní čísla:
p. p. 2352/2

Katastrální území:
Velké Opatovice

Zdůvodnění památkové ochrany:

Drobná sakrální architektura ve tvaru netypického trojbokého hranolu.

Slohové a časové určení:

Trojboká boží muka vznikla kolem roku 1800.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Trojboká zděná výklenková kaplička vznikla nejspíše někdy kolem r. 1800, profilace hlavní římsy byla zjednodušena při pozdějších opravách. V mělkých pravoúhlých nikách jsou provedeny naivní novodobé obrazy Ukřižování, Panny Marie Pomocné a sv. Františka z Assisi.

Jedná se o kulturní památku, která se nachází v katastrálním území Velkých Opatovic, ale vlastníkem pozemku a božích muk je Město Jevíčko.

Kostel sv. Bartoloměje

Číslo rejstříku ÚSKP:
29612/6-3066

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
na hřbitově v polích,
severozápadně od města

Parcelní čísla:
st. p. 319

Katastrální území:
Jevíčko-předměstí

Zdůvodnění památkové ochrany:

Nejstarší zachovaná stavba na katastru města Jevíčka je významným kulturním dokladem středověkého života a osídlení vesnice. Ochrane podléhá objekt kostela, márníce a cihelná zeď hřbitova.

Slohové a časové určení:

V jádře stavba 13. století. Venkovský gotický kostel, který prošel po požáru na počátku 30. let 20. století úpravami.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Kostel sv. Bartoloměje se nachází na společném hřbitově Zadního a Předního Arnoštova, Bělé u Jevíčka a Vísky u Jevíčka. V současné době je v něm po domluvě sloužena mše svatá.

Popis památky:

Drobná jednodolní stavba kostela stojí na hřbitově obehnaném cihlovou hřbitovní zdí s připojenou márnící, vyzděnou také z pálených cihel. Kostel v roce 1936 vyhořel, takže jeho interiér, krov i přístavba vpravo od vstupu do kostela jsou z této doby. Ke kostelu je přistaven byt se dvěma místnostmi s vlastním vstupem krytým zápražím s dřevěnými sloupy a laťovou výplní zábradlí.

Kostel je kryt sedlovou střechou, nad přistaveným bytem přecházející v pultovou. Uprostřed střechy se tyčí sanktusník, krytý měděným plechem. Střechu kryje bobrovka. Dvojitá stolice krovu s věšadlem vznikla po požáru ve 30. letech 20. století.

Ke kostelu se vstupuje po několika schodech mezi dvěma bíle omítnutými pilíři, osazenými mříží. Ocitneme se naproti štítové zdi kostela, ve které je vstup opatřený pískovcovým portálekem s jednoduchou profilací a polokruhovým záklenkem, nad nímž se nachází úzké obdélné okno do podstřeší a kulaté okénko do krovu přilehlé pultové střechy. Z obou stran portálu jsou zazděny asi ve výšce 1 m kamenné hranolové sokly pro sochy. Sochy zde nejsou: sv. Augustýn byl ukraden a sv. Monika z r. 1715 je deponována na farním úřadě. Obě sochy, dobré umělecké úrovně z počátku 18. století, byly zhotoveny z opatovického pískovce.

INTERIÉR: Kostelní interiér je strohý, kamenná pískovcová podlaha, záklopkový strop, prostor osvětlují dvě dvojice oken na bocích lodi a jedno v závěru. Okna na severní straně jsou se širokými špaletami, blíže ke vchodu s hrotitým záklenkem, dále s polokruhovým. V závěru je malé hrotité okénko se zbytkem kružby. Vpravo od vchodu je dvojice hrotitých oken se širokými špaletami. Také je tu osazen hrotitý portálek, v horní polovině s profilací, natřený po celé ploše šedou vápennou ličkou.

Zvonice

Číslo rejstříku ÚSKP:
25626/6-3382

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
ve východní části Zadního
Arnoštova

Parcelní čísla:
p. p. 2210

Katastrální území:
Zadní Arnoštov

Zdůvodnění památkové ochrany:

Zvonice je dokladem kultovního života v obci. Patří k dominantám obce.

Slohové a časové určení:

Z druhé poloviny 19. století.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Dvoupodlažní věžovitá stavba s otevřeným zvonicevým patrem, zastřešená čtyřbokým stanem s lucernou a cibulí.

Přízemí na pískovcovém soklu člení vstup s půlkruhovým tympanonem a po dvou stranách mělké niky s půlkruhovými záklenky. Zaklenutá část zvýrazněna štukovou šembránou. Patro odděleno plochou odstupněnou kordonovou římsou, která spolu s hladkými nárožními lisečnými a profilovanou korunní římsou vytváří rámování pro zvonicevých okna, tvarem shodná s nikami v přízemí. Ústupková korunní římsa je podložena zubořezem. V 1. patře volný průhled do krovu. Křížový trámový věnec na vnitřních koutových dřevěných sloupcích stojí na ústupcích zdiva.

Zdivo: lomový kámen, cihelné záklenky a nástavba od parapetu oken 1. patra.

Kaplička

Číslo rejstříku ÚSKP:
34618/6-3072

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
při silnici k Zadnímu
Arnoštovu

Parcelní čísla:
p. p. 2560

Katastrální území:
Zadní Arnoštov

Zdůvodnění památkové ochrany:

Drobná lidová architektura kapličky je dokladem životního prostoru předchozích generací a je také výrazným pohledovým krajinnotvorným prvkem na tradičním místě u silnice na vrcholu kopce.

Slohové a časové určení:

Lidová architektura stavby, nejspíše z 18. století.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Drobná architektura kapličky na čtvercovém půdorysu. Kaplička nemá sokl, jen dva schůdky na průčelí. Jde v podstatě o čtverhranný kubus, vzadu s okosenými hranami a s malým vnitřním prostorem, který je plochostropý. Podlahu má z pískovcových dlaždic. Průčelí je, stejně jako zbytek stavby, hladké a je završeno trojúhelníkovým štítem. Střecha je sedlová, krytá eternitovými šablonami. V závěru střechy dvě pole jehlančové. V průčelí je otevřený vchod do kaple se segmentovým záklenkem se vsazenými kovanými dveřmi s výplní pletiva. Dveře jsou ve spodní části celoplechové, následuje část s profily, které prochází diagonálně a kříží se uprostřed v kruhovém poli s kalichem. Celé dveře jsou završeny segmentovým nástavcem s křížem uprostřed. Dvojitý kovový kříž zdobí také vrchol střechy kapličky. Omítka je hladká, bílá.

Zvonice

Číslo rejstříku ÚSKP:
27206/6-3379

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
na návsi v Maříně

Parcelní čísla:
p. p. 1424

Katastrální území:
Zadní Arnoštov

Zdůvodnění památkové ochrany:

Ukázka drobné kultovní obecní stavby, dominanta návsi.

Slohové a časové určení:

Konec 18. století.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Slouží svému původnímu účelu.

Popis památky:

Zvonice stojí uprostřed návsi, kde spolu s křížem a studnou opodál tvoří charakteristické dominanty osady. Jedná se o drobnou, čtyrbokou, štíhlou stavbu ve tvaru jehlanu. Jehlanovitá, čtyrboká stříška je krytá šindelem. Završená je pak lucernou a makovicí, rovněž s šindelovou krytinou – zvonek uvnitř. Stěny jsou tvořeny z poměrně silných, svislých prken, střídavě kladených přes sebe. Pouze základ zvonice a nahoře průchod do dekorativní vyřezávané profilované římsy je tvořen z prken kladených vodorovně. Směrem ke komunikaci jsou v pravé části drobná dřevěná dvířka opatřená stylovým kováním.

Studna rumpálová

Číslo rejstříku ÚSKP:
21213/6-3380

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963.

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
na návsi v Maříně

Parcelní čísla:
p. p. 1424

Katastrální území:
Zadní Arnoštov

Zdůvodnění památkové ochrany:

Jedná se o ojedinělou technickou památku.

Slohové a časové určení:

Původní zařízení rumpálu pochází z roku 1772. Studna pravděpodobně již z 10. století. Bedněná stavba nad studnou je novodobá.

Dřívější a současný způsob využití, stavební vývoj:

Současná obnova se snažila nalézt podobu stavby z doby po 1. světové válce.

Popis památky:

Původ studny vytesané ve skále lze s největší pravděpodobností spojovat s nedalekým Mařinským hradiskem datovaným do 10. století n. l. Hloubka studny byla z počátku cca 30 m a pro častý nedostatek vody byla roku 1824 dále prohlubována na současných 68,5 m. Studna byla původně neopláštěná, šestiboká se střechou ve tvaru komolého jehlanu, krytou eternitem. Rumpál se poháněl dvěma klikami umístěnými na protilehlých koncích spodní hřídele. Později byl rumpál doplněn dalším setrvačником – loukoťovým kolem, které mělo nahradit sílu jedné osoby.

Studna v Maříně byla v letech 2008 – 2010 rekonstruována z příspěvků OS Život pro krajinu, Pardubického kraje, Ministerstva kultury ČR a města Jevíčko. Podařilo se do ní vrátit opravené původní zařízení rumpálu z roku 1792.

Výšinné opevnění sídliště – hradiště Mařín, archeologické stopy

Číslo rejstříku ÚSKP:
18772/6-3381

Schválení zápisu/rozhodnutí o prohlášení:
Zápis do státního seznamu schválen usnesením ONV Svitavy ze dne 4. 11. 1963

Vlastník památky:
Město Jevíčko

Umístění památky:
JV od Mařína

Parcelní čísla:
p. p. 2365, 2366, 2367,
2368, 2369, 2370, 2371,
2372, 2373, 2374, 2375,
2376, 2377, 2378

Katastrální území:
Zadní Arnoštov

Zdůvodnění památkové ochrany:

Doklad staroslovanského osídlení v raném středověku. Hradiště o rozloze větší než 12 hektaru s vnitřní plochou opevněnou příkopem a valem a dvěma opevněnými předhradími.

Slohové a časové určení:
10. století

Dřívější a současný způsob využití,
stavební vývoj:
Cenná archeologická lokalita.

Popis památky:

Rozlehlé útočištné hradiště se nalézá na výšině (kota 565) na levé straně silnice od Křenova, směrem k Zadnímu Arnoštovu, nedaleko bývalého dvora Mařín.

Sestává se ze dvou částí: vlastního hradiště a předhradí. Obě části jsou opevněny hliněným valem, na některých místech sice přerušným, ale jinak mohutným a kompaktním. Val byl zpevněn vnitřní dřevěnou (dubovou) palisádovou konstrukcí. Val prvního předhradí pokračuje ve val druhého předhradí, tvoří soutěsku u vnitřního hradišti a pak klesá k místu, kdy vyvěral pramen. Celková délka valu je 2 070 metrů.

Vlastní hradiště je zhruba oválného tvaru o rozměrech 300 x 190 metru (pozemková parcela 1055). Situované je JZ - SV s tím, že SV strana je o něco širší a v nejvýchodnější části je val hradiště smetený. Do hradiště se vstupovalo od jihovýchodu, přes jižní předhradí.

Jižní předhradí se mírně sklání k východu, obehnané je valem, vysokým většinou kolem tří metrů, ale místy je až šestimetrový. Severozápadní předhradí prudce padá do údolí a svým nejzápadnějším rohem sahá téměř až k silnici vedoucí z Křenova k Zadnímu Arnoštovu. Obehnané je opět valem nejvyšším v severozápadní části předhradí - vysoké kolem šesti metrů.

Plocha celého hradiště je okolo 12 hektarů. Lokalita má rovněž značné převýšení.

6 Výsledky programu regenerace za období 2008 – 2015

6.1 Přehled výsledků programu regenerace za období 2008 – 2015

Následující tabulka dokumentuje využití státní finanční podpory z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón za období 2008 – 2015, přičemž u některých kulturních památek byly akce obnovy rozděleny do několika etap. V uvedeném období činila celková výše finanční podpory z Ministerstva kultury ČR částku 6 233 000 Kč (celkové náklady dosahovaly výše 13 523 296 Kč).

Tab. č. 4: Přehled výsledků programu regenerace za období 2008 – 2015

Kulturní památka a její umístění	Akce obnovy	Jednotlivé podíly (v Kč)			Celkové náklady (v Kč)
		vlastník	město	dotace	
Rok 2008					
<i>zámek, U Zámečku čp. 451</i>	výměna střešní krytiny, klempířských prvků, hromosvodu, oprava vikýřů	město	1 116 000	1 156 000	2 322 000
<i>Dům čp. 15</i>	obnova nátěru uliční fasády	40 000 (AVZO)	9 800	49 000	98 800
celkem		40 000	1 121 400	1 205 000	2 420 800
Rok 2009					
<i>zámek, U Zámečku čp. 451</i>	výměna oken, oprava omítek sálu, malba chodeb a sálu	město	660 000	500 000	1 160 000
<i>klášter augustiniánský, Komenského nám. čp. 167</i>	oprava vnějších a vnitřních omítek, výměna dlažby v chodbě, izolace zdiva, nátěr fasády	město	700 000	682 000	1 382 000
<i>Hradby úsek „E“</i>	oprava hradeb za domy čp. 315, 771, 159	město	519 000	250 000	769 000
<i>kašna, Palackého nám.</i>	restaurování střední části	město	615	25 000	25 615
<i>kostel Nanebevzetí Panny Marie, ul. Kostelní</i>	restaurování ostění vstupu	150	0	38 000	38 150
celkem		150	1 879 615	1 495 000	3 374 765
Rok 2010					
<i>sýpka, ul. K. H. Borovského</i>	oprava střechy, oprava tesařských konstrukcí	město	737 000	553 000	1 290 000
<i>klášter augustiniánský, Komenského nám. čp. 167</i>	západní strana – výměna oken, oprava omítek, izolace zdiva, odvodnění	město	599 000	348 000	947 000
<i>socha sv. Mikuláše Tolentinského, Komenského nám.</i>	restaurování sochy	město	630	80 000	80 630
celkem			1 336 630	981 000	2 317 630

Rok 2011					
<i>synagoga,</i> ul. Soudní	výměna oken	město	187 000	185 000	372 000
<i>klášter augustiniánský,</i> Komenského nám. čp. 167	severní strana – oprava omítek, izolace zdiva	město	261 000	255 000	516 000
<i>kašna,</i> Palackého nám.	restaurování kašny	město	187 000	185 000	372 000
celkem			635 000	625 000	1 260 000
Rok 2012					
<i>sloup se sousoším</i> <i>Nejsvětější Trojice,</i> ul. Třebovská	restaurování sloupu	město	3 000	115 000	118 000
<i>klášter augustiniánský,</i> Komenského nám. čp. 167	severní strana – oprava omítek, izolace zdiva	34 000 (ŘKF Jevíčko)	70 000	210 000	314 000
<i>synagoga,</i> ul. Soudní	výměna parketové podlahy	město	529 000	340 000	869 000
<i>klášter augustiniánský,</i> ul. Soudní čp. 51	výměna oken a dveří v přízemí	město	87 000	80 000	167 000
celkem		34 000	689 000	745 000	1 468 000
Rok 2013					
<i>synagoga,</i> ul. Soudní	výměna vchodových dveří	město	34 160	32 000	66 160
<i>synagoga,</i> ul. Soudní	obnova východní a severní fasády	město	189 543	180 000	369 543
<i>klášter augustiniánský,</i> ul. Soudní čp. 51	obnova východní fasády po úroveň patrové římsy	město	186 665	180 000	366 665
celkem			410 368	392 000	802 368
Rok 2014					
<i>klášter augustiniánský,</i> ul. Soudní čp. 51	oprava průjezdu do dvorního traktu	město	144 000	81 000	225 000
<i>sloup sv. Jana</i> <i>Nepomuckého,</i> Palackého nám.	restaurování sloupu	město	91 000	309 000	400 000
celkem			235 000	390 000	625 000
Rok 2015					
<i>sýpka,</i> K. H. Borovského	úprava omítek a střechy nad schodištěm budovy	město	854 733	400 000	1 254 733
celkem			854 733	400 000	1 254 733

Zdroj: Výroční zprávy o činnosti MěÚ Jevíčko a jeho organizačních složek

Celkový přehled výdajů v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón v letech 1993 – 2014 je uveden v tab. č. 7 v příloze č. 6.

6.2 Kulturní památky obnovené z programu regenerace v minulých letech

Díky finančním prostředkům z programu regenerace MPZ se v uplynulých letech podařilo obnovit řadu kulturních památek. Mezi nejvýznamnější akce obnovy patří následující:

ZÁMEK (rejstříkové číslo: 17222/6-3064)

Zámek byl silně podmáčen a nevhodné stavební zásahy z 60 – 80. let devastovaly vzhled historické budovy. Město od roku 1998 zařadilo do programu regenerace MPZ obnovu zámku. V první fázi byly provedeny sanační a odvlhčovací práce budovy, poté došlo s pomocí programu SAPARD k zásadní rekonstrukci a záchraně této památky. Finanční prostředky ovšem nestačily na obnovu střešního pláště a výměnu otvorových prvků. K tomu došlo v roce 2008 za pomoci programu regenerace, kdy byla provedena zásadní oprava střešního pláště budovy včetně výměny klempířských prvků a opravy barokních vikýřů. V roce 2009 byla dále z programu regenerace MPZ realizována výměna otvorových prvků, které se nacházely v havarijním stavu a nepříznivě snižovaly kvalitu užívání jednotlivých aktivit v budově.

Fotografie před a po realizaci obnovy:

AUGUSTINIÁNSKÝ KLÁŠTER (rejstříkové číslo: 15262/6-3069)

Z programu regenerace byla do roku 2012 postupně provedena oprava střechy, vnějších omítek, nátěr fasády, izolace obvodového zdiva (odkopáním, vložení folie a zašterkováním) a výměna okenních prvků na budově bývalého konventu augustiniánského kláštera, čp. 167.

Fotografie před a po realizaci obnovy:

Několik etap obnovy bylo zaměřeno také na budovu bývalé prelatury augustiniánského kláštera, čp. 51. V roce 2012 vyměněny dřevěné otvorové prvky v soklové části omítky. Soklová část omítky byla obnovena v roce 2013 a v roce 2014 byl opraven průjezd do dvorního traktu.

Fotografie vyměněných otvorových prvků:

Fotografie před a po obnově soklové části omítky:

Fotografie před a po obnově průjezdu do dvorního traktu:

SYNAGOGA (rejstříkové číslo: 10356/6-5655)

V několika etapách probíhala také obnova budovy bývalé židovské synagogy. Nejprve bylo v roce 2012 provedeno odborné ošetření vnitřních parketových podlah proti dřevokaznému hmyzu a výměna parketové podlahy napadené dřevokaznou houbou. V roce 2013 pak vyměněny vchodové dveře do synagogy a obnovena východní a severní omítka vč. zhotovení sanační omítky soklové části na obvodových zdech.

Fotografie z realizace oprav a po výměně podlahy:

Fotografie vstupních dveří do synagogy před a po výměně:

Fotografie před a po obnově omítky:

SÝPKA (rejstříkové číslo: 103718)

Výměna napadených dřevěných krovů, nadezdění štítových zdí, výměna střešní krytiny, klempířských prvků, hromosvodu a další související práce byly na bývalé sýpce uskutečněny z programu regenerace v roce 2010. V roce 2015 následovala oprava omítek a střechy nad schodištěm sýpky.

Fotografie před a po obnově:

SOCHA SV. MIKULÁŠE TOLENTINSKÉHO (rejstříkové číslo: 30876/6-3081)

Restaurování sochy sv. Mikuláše Tolentinského bylo provedeno v roce 2010 dle závazného stanoviska a návrhu restaurátora.

Fotografie před a po restaurování:

KAŠNA (rejstříkové číslo: 51024/6-6197)

Restaurování dna kašny podle závazného stanoviska a návrhu restaurátora (izolace dna kašny olovněným plechem) proběhlo z prostředků programu regenerace v roce 2011. Současně bylo v rámci revitalizace Palackého náměstí upraveno okolí kašny a přístup ke kašně.

Fotografie kašny před a po obnově:

SLOUP SE SOUSOŠÍM NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE (rejstříkové číslo: 41346/6-3075)

Sloup se sousoším Nejsvětější trojice na ulici Třebovské byl restaurován dle závazného stanoviska a návrhu restaurátora z programu regenerace v roce 2012.

Fotografie před restaurováním:

Fotografie po restaurování:

SOCHA SV. JANA NEPOMUCKÉHO (rejstříkové číslo: 31955/6-3073)

Restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého bylo z programu regenerace provedeno v roce 2014. V rámci restaurátorského zásahu došlo mimo jiné k lokálnímu zpevnění narušených míst, k doplnění spárování, k odstranění uvolněných a nevyhovujících vysprávek z minulosti a jejich obnovení. Ve spodní části podstavce byly vysprávký sejmuty téměř v celém rozsahu. Obnoveno bylo také zlacení sochy a nátěr kovového zábradlí.

Fotografie před a po restaurátorském zásahu:

6.3 Další činnosti zaměřené na obnovu KP mimo program regenerace

Město Jevíčko neobnovuje kulturní památky jen z Programu regenerace MPR a MPZ, ale realizuje také akce obnovy, na které získává finanční prostředky z krajského grantu, z programu Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností a samozřejmě z vlastních zdrojů. Přehled těchto akcí obnovy shrnuje následující tabulka.

Tab. č. 5: Přehled KP obnovených za období 2008 – 2015 mimo program regenerace

Kulturní památka a její umístění	Akce obnovy	Jednotlivé podíly (v Kč)			Celkové náklady (v Kč)
		vlastník	město	dotace	
Rok 2008					
<i>klášter augustiniánský,</i> Komenského nám. čp. 167	obnova venkovní fasády, komínů, doplnění okenních parapetů z Cu plechu	město	457 000	0	457 000
<i>klášter augustiniánský,</i> Komenského nám. čp. 167	obnova atria – rajského dvora	město	30 000	50 000	80 000
<i>rumpálová studna,</i> Mařín	I. etapa obnovy rumpálové studny	město	76 000	100 000	176 000
Rok 2009					
<i>klášter augustiniánský,</i> Komenského nám. čp. 167	oprava oplechování komínů, podbití střechy kolem komínů a instalace lávek u komínů, montáž říms, šambrán	město	391 000	0	391 000
Rok 2010					
<i>rumpálová studna,</i> Mařín	II. etapa opravy rumpálové studny	město	31 000	150 000	181 000
Rok 2014					
<i>socha sv. Josefa,</i> ul. Olomoucká	restaurování sochy	město	29 000	54 000	83 000
<i>pomník vojenský obětem napoleonských válek</i>	restaurování pomníku	město	25 000	50 000	75 000
Rok 2015					
<i>morový sloup,</i> Palackého nám.	restaurování sloupu	město	38 560	70 000	108 560
Celkem za období 2008 – 2015			1 077 560	474 000	1 551 560

Zdroj: Výroční zprávy o činnosti MěÚ Jevíčko a jeho organizačních složek

7 Priority programu regenerace v období 2016 – 2020

7.1 Priority pro regeneraci objektů v MPZ Jevíčko v období 2016 – 2020

Prioritně je nutné v Městské památkové zóně Jevíčko realizovat tyto akce obnovy zaměřené na regeneraci objektů:

1. Zámek – ulice U Zámečku čp. 451, st. p. č. 257/1, k. ú. Jevíčko-předměstí

Významná KP – drobný renesanční zámeček z ¾ 16. století s dochovanou dispozicí a barokními malbami.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 17222/6-3064

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Nutná stavební obnova vnitřního schodiště nevhodně z minulých let zakrytého PVC. Obnova spočívá v opravě kamenného schodiště a montáži dubových schodnic včetně opravy zábradlí. Oddělit prostor kaple a ZUŠ ve 2. NP.

2. Bývalý augustiniánský klášter – ulice Soudní čp. 51, st. p. č. 3, k. ú. Jevíčko-město

Významná KP s dochováním na komunitu řeholního řádu, barokní stavba – areál s barokním kostelem Nanebevzetí Panny Marie tvoří dominantu města a Malé Hané.

Rejstříkové číslo kulturní památky: prelatura 15262/6-3069

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Odborné odstranění zvlhlé a zasolené omítky, oprava fasády s nátěrem, oprava a obnovení grafických podokenních římsových prvků, obnovení silně poškozených podokapních říms.

3. Bývalý augustiniánský klášter – ulice Soudní čp. 51, Jevíčko, st. p. č. 3, k. ú. Jevíčko-město

Významná KP s dochováním na komunitu řeholního řádu, barokní stavba – areál s barokním kostelem Nanebevzetí Panny Marie tvoří dominantu města a Malé Hané.

Rejstříkové číslo kulturní památky: prelatura 15262/6-3069

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Restaurování kamenného pískovcového portálu do dvorního traktu (necitlivě poškozeného z minulých let). Náhrada a doplnění tvaru chybějících částí. Restaurování portálu vjezdu (úprava do původního stavu) včetně vstupu do sakristie kostela Nanebevzetí Panny Marie.

4. Bývalý augustiniánský klášter – ulice Soudní čp. 51, Jevíčko, st. p. č. 3, k. ú. Jevíčko-město

Významná KP s dochováním na komunitu řeholního řádu, barokní stavba – areál s barokním kostelem Nanebevzetí Panny Marie tvoří dominantu města a Malé Hané.

Rejstříkové číslo kulturní památky: prelatura 15262/6-3069

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Výměna otvorových prvků nacházejících se v havarijním stavu byla zahájena v roce 2012 I. etapou v přízemí. V roce 2015 bylo s výměnou otvorových prvků pokračováno na severním křídle kláštera čp. 51 a nyní je nutné obnovit otvorové prvky na západním křídle kláštera čp. 51.

5. Městské hradby – úsek „E“ (ulice Dolní Farní a Okružní IV)

Významná KP – dochované hradební těleso původního gotického jádra tvořilo opevnění města.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 23275/6-3067

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Rozebrání uvolněného a rozvaleného zdiva, statické zajištění vyklínováním a doplněním opukových kamenů uložených do vápenopískové malty bez spárování utažením.

6. Městské hradby – úsek „I“ (ulice Olomoucká a Okružní II)

Významná KP – dochované hradební těleso původního gotického jádra tvořilo opevnění města.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 23275/6-3067

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Doplnění uvolněného a rozvaleného zdiva, statické zajištění vyklínováním a doplněním opukových kamenů uložených do vápenopískové malty bez spárování utažením. V roce 2014 byla z bezpečnostních důvodů stabilizovaná kratší část hradeb přiléhajících k zahradě čp. 97 (viz fotografie vpravo), která se vlivem erozivních procesů již značně vydrolovala.

7. Městská věž – Komenského náměstí, st. p. č. 143, k. ú. Jevíčko-město

Významná KP – dochovaná původně gotická součást hradebního tělesa, která byla v roce 1593 zvýšena na 50,5 m. Cibulovitá bání v renesančním slohu.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 23275/6-3067

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Obnova teracového soklu – vyspravení a oživení teracového soklu, betonová injektáž, zapačetování a přebroušení kvůli další erozi. Vnitřní úpravy vstupního prostoru.

8. Městská věž – Komenského náměstí, st. p. č. 143, k. ú. Jevíčko-město

Významná KP – dochovaná původně gotická součást hradebního tělesa, která byla v roce 1593 zvýšena na 50,5 m. Cibulovitá bání v renesančním slohu.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 23275/6-3067

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Obnova nadsoklové sgrafitové venkovní omítky (pláště věže). Otlučení staré omítky, vyspravení strávené omítky a oživení sgrafitových rohových prvků (tzv. psaníček) použitím štukových omítek proti další erozi.

9. Městský dům čp. 15 – Palackého náměstí, st. p. č. 96, k. ú. Jevíčko-město

Významná KP – městský dům se zachovaným půdorysem a v přízemí renesančně klenutými prostory.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 33868/6-4335

Vlastník: AVZO TSČ-ČR, ZO Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Oprava krovů – II. etapa, úprava přízemí (nevhodné stavební zásahy a přestavba ze 70. – 80. let).

10. Průčelí městského domu čp. 71 – ulice Třebovská, st. p. č. 15/2, k. ú. Jevíčko-město

Významná KP – městský dům s bohatě zdobenou secesní fasádou.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 10867/6-5874

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Odsanování soklové a nadsoklové části, obnova fasády bosáže, výměna dřevěných otvorových prvků včetně vstupních vrat (nevhodný zásah v 80. letech).

11. Městský dům čp. 224 – ulice Olomoucká, st. p. č. 148/4, k. ú. Jevíčko-předměstí

Významná KP – dům drobného řemeslníka s dochovanou dispozicí. Současná podoba s barokním štítem je z roku 1760.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 27019/6-3083

Vlastník: Pavel Staněk, Olomoucká 224, Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Obnova soklové části domu – odstranění zvětralé omítky, náhrada pískovcových obkladů soklu v boční části, náhrada omítky sanačním postupem včetně vrchního nátěru.

12. Sýpka – ulice K. H. Borovského, st. p. č. 256/1, k. ú. Jevíčko-předměstí

Významná KP – dvoupatrová barokní kamenná sýpka, která byla součástí panského dvora náležejícího k renesančnímu zámku. V letech 1813 – 1814 byla hlavní vojenskou nemocnicí na severozápadní Moravě pro raněné vojáky po „Bitvě národů u Lipska“.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 103718

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Restaurování vstupních dveří do sýpky bude zahrnovat demontáž kování, očištění všech spojů, odstranění nevhodných povrchových úprav, doplnění materiálu, ošetření proti dřevokazným škůdcům a vytvoření povrchové úpravy. Obnovou projde také dřevěná zárubeň a kování na vstupních dveřích.

13. Sýpka – ulice K. H. Borovského, st. p. č. 256/1, k. ú. Jevíčko-předměstí

Významná KP – dvoupatrová barokní kamenná sýpka, která byla součástí panského dvora náležejícího k renesančnímu zámku. V letech 1813 – 1814 byla hlavní vojenskou nemocnicí na severozápadní Moravě pro raněné vojáky po „Bitvě národů u Lipska“.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 103718

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Obnovena budou stávající vrata pod schodištěm do sýpky vč. 2 ks dvířek, které se nachází naproti sobě před vraty.

14. Sýpka – ulice K. H. Borovského, st. p. č. 256/1, k. ú. Jevíčko-předměstí

Významná KP – dvoupatrová barokní kamenná sýpka, která byla součástí panského dvora náležejícího k renesančnímu zámku. V letech 1813 – 1814 byla hlavní vojenskou nemocnicí na severozápadní Moravě pro raněné vojáky po „Bitvě národů u Lipska“.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 103718

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Obnovení venkovního schodiště do 2. NP sýpky, které tvoří dvě zrcadlově obrácená ramena (výměna stupnic, povrchová úprava).

15. Socha sv. Anny – křižovatka ulic Svitavské a Okružní IV, p. p. č. 1751/8, k. ú. Jevíčko-předměstí

KP – socha, kterou dal na místě nedaleko západní brány městského opevnění postavit v roce 1709 tehdejší majitel Jevíčka Václav Ferdinand Žalkovský a jeho manželka Alžběta Saková z Bohuňovic.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 35276/6-3076

Vlastník: Město Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Restaurování na místě konzervačním způsobem s důrazem na zpevnění kamene (lokální zpevnění narušených míst kamene). Doplnění v minimální míře (doplnění spárování, doplnění proti účinkům dešťové vody, doplnění esteticky rušivých míst). Uvolněné a nevyhovující vysprávký budou odstraněny, ponechané vysprávký budou barevně retušovány. Rekonstrukce zlacení kartuše plátkovým zlatem, úprava barevnosti nápisu a letopočtu.

16. Kostel Nanebevzetí Panny Marie – ulice Kostelní, st. p. č. 2, k. ú. Jevíčko-město

Významná KP – pozdně barokní stavba postavená v letech 1762 – 1766 podle plánů Pavla Merty z Boskovic při klášteře augustiniánů v Jevíčku. Důležitou součástí památky je původní rokové vybavení interiérů kostela. Kostel NPM patří k dominantám města.

Rejstříkové číslo kulturní památky: 38134/6-3065

Vlastník: Římskokatolický farní úřad Jevíčko

Stručná charakteristika obnovy: Restaurování tabernáku bude spočívat především v konsolidaci kamene a vytmelení poškozených partií. Vytmelené partie budou barevně retušovány a celý povrch tabernáku zakonzervován. Vyčištěny, barevně retušovány a zakonzervovány budou také krycí pískovcové desky menzy.

7.2 Priority pro regeneraci veřejných prostranství a infrastruktury v období 2016 – 2020

Z akcí na obnovu veřejných prostranství a infrastruktury jsou prioritně v Městské památkové zóně Jevíčko plánovány následující:

1. Realizace parkových úprav v ploše veřejné zeleně pod klášterem na ulici Okružní I

Záměr řešit městský park s mobiliárem na pozemcích p. č. 47/1, 47/2, 46/1 a 44/2, jejichž rozloha je cca 3 100 m² (viz mapa).

2. Sanace sběrný kovošrotu Okružní I

Stávající provozovna kovošrotu (IČ: 60893052) na ulici Okružní I narušuje obytný charakter a má negativní dopravní dopady. Plánováno je proto přemístění provozovny kovošrotu mimo MPZ Jevíčko, jedna z možností je do ulice Pod Zahradami (v lehké průmyslové zóně), p. č. 3059/3.

3. Rekonstrukce zbývající části chodníku na ulici Okružní I s návazností na nově vybudovaný chodník na ulici Svitavská

Navázat na již vybudovanou trasu chodníku ve směru od rekreačního areálu Žlábka ke křižovatce Svitavská nahrazením starého asfaltového povrchu, který je v několika místech značně porušen a propaden a současně navázat na nově vybudovaný chodník směrem ke hřbitovu.

4. Rekonstrukce části ulice Okružní II (místní komunikace v majetku kraje)

Dokončení opravy komunikace v úseku křižovatka Biskupická – Olomoucká. V rámci uvažované opravy město zafinancuje výměnu vodovodu a kanalizace, výstavbu chodníků. Kraj jako vlastník komunikace bude financovat opravu vozovky.

5. Rekonstrukce části ulice Okružní IV (místní komunikace v majetku kraje)

V úseku křižovatka Svitavská – A. K. Vitáka (cca 200 m) bude pravděpodobně v roce 2016 provedena oprava vodovodu, kanalizace a vozovky včetně obnovy parkoviště a vybudování chodníků, aby byly zlepšeny bezpečnostní podmínky hlavní přístupové komunikace k ZŠ, gymnáziu a ZUŠ.

6. *Demolice objektu bývalého PBH na ulici Barvířská čp. 560 s následnou přestavbou*

Město výhledově uvažuje s vybudováním 4 až 5 malometrážních bytů dle stávajících prostorových a výškových dispozic budovy s možností dostavby v prostoru garáží a dvorku.

7. *Výměna kanalizace a vodovodu v úseku ulice Růžová (cca 200 m)*

Ve spolupráci s provozovatelem a Svazkem obcí skupinového vodovodu Malá Haná záměr řešit výměnu problémové kanalizace a vodovodu v této historické ulici.

8 Závěr

Zapojení Města Jevíčka do Programu regenerace městské památkové rezervace a městské památkové zóny je podstatným přínosem pro zlepšení stavu Městské památkové zóny Jevíčko. Kvalitní propagace památek společně se systematickou péčí o ně zvyšuje turistickou atraktivitu města a celého regionu Jevíčska. Město pravidelně zveřejňuje výsledky obnovy kulturních památek v městské památkové zóně uveřejňováním článků v Jevíčském zpravodaji a na webových stránkách města. Památky a jejich obnova jsou také pravidelně prezentovány v rámci Dnů evropského dědictví i dalších tradičních akcí jako je např. Jevíčská pouť.

Důležité je také zmínit, že na zlepšení stavu MPZ se svojí činností podílejí místní stavební firmy, které tak získaly práci v problémovém regionu. Na území MPZ Jevíčko se však stále nachází objekty, jejichž stav nelze považovat za uspokojivý a stabilizovaný. Je třeba nadále systematicky provádět údržbu, aby památkové objekty, které jsou kulturním dědictvím, zůstaly zachovány i pro další generace.

Slovo předsedy Pracovní skupiny pro regeneraci MPZ Jevíčko závěrem...

Předkládaný program regenerace by měl sloužit nejen jako prostředek pro získání dotací prostřednictvím Ministerstva kultury České republiky, ale zároveň by měl nám a našim spoluobčanům přehlednou a zajímavou formou zprostředkovat informace o tom, v jak unikátním sídle společně žijeme. Které město o velikosti Jevíčka se může pochlubit takovým množstvím nemovitých a sakrálních památek? Navíc jsem přesvědčen, že naše památky, i díky poctivé snaze našich předchůdců, nestrádají. Dokument bude, věřím, také cenným zdrojem informací všem zájemcům o historii a architektonickou krásu Jevíčka.

Děkuji zpracovatelce programu regenerace, Ing. Lence Porketové, za velmi dobrou spolupráci, pečlivé prostudování všech podkladů a jejich konečné utřídění do této výsledné podoby. Děkuji též předem všem, kteří nebudou po přečtení tohoto dokumentu s některým z prezentovaných faktů a názorů souhlasit za to, že si svoje doporučení nebo rady nenechají pro sebe a budou je adresovat městu Jevíčko.

Mgr. Miroslav Šafář

Seznam obrázků, tabulek, grafů

Seznam obrázků:

Obr. č. 1: Letecký snímek města Jevíčka ze srpna roku 2015.....	12
Obr. č. 2: Náhled první informační tabule městského okruhu.....	17
Obr. č. 3: Městská památková zóna Jevíčko.....	19
Obr. č. 4: Mapa s vyznačeným územím s archeologickými nálezy.....	23
Obr. č. 5: Gymnázium.....	27
Obr. č. 6: Fara čp. 165.....	28
Obr. č. 7: Pomník J. A. Komenského.....	28
Obr. č. 8: Socha T. G. Masaryka.....	29
Obr. č. 9: Kříž u vchodu do kostela NPM.....	29
Obr. č. 10: Pohled z ulice Soudní na kostel NPM a klášter (vlevo) a z ulice Okružní IV na zámek (vpravo).....	31
Obr. č. 11: Městská věž u Horní brány.....	95
Obr. č. 12: Horní brána, zbořená roku 1907.....	95
Obr. č. 13: Gotická madona, nejstarší jevíčská památka.....	96
Obr. č. 14: Klášterní kostel s prelaturou z r. 1762.....	96
Obr. č. 15: Klášter a kostel Nanebevzetí Panny Marie.....	97
Obr. č. 16: Interiér kostela Nanebevzetí Panny Marie.....	97
Obr. č. 17: Zámek postavený pány Podstatskými z Prusínovic.....	98
Obr. č. 18: Stará radnice, svědek bojů o městská práva s vrchností.....	98
Obr. č. 19: Palackého náměstí.....	99
Obr. č. 20: Socha sv. Jana Nepomuckého.....	99
Obr. č. 21: Mapa s přibližným vyznačením NKP na území MPZ Jevíčko.....	104

Seznam tabulek:

Tab. č. 1: SWOT analýza MPZ Jevíčko.....	18
Tab. č. 2: Nemovité kulturní památky nacházející se v MPZ Jevíčko.....	21
Tab. č. 3: Nemovité kulturní památky nacházející se mimo MPZ Jevíčko.....	22
Tab. č. 4: Přehled výsledků programu regenerace za období 2008 – 2015.....	66
Tab. č. 5: Přehled KP obnovených za období 2008 – 2015 mimo program regenerace.....	78
Tab. č. 6: Území s archeologickými nálezy na území města Jevíčka.....	103
Tab. č. 7: Přehled výdajů v Programu regenerace MPR a MPZ v letech 1993 – 2014.....	105

Seznam grafů:

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v Jevíčku v letech 1869 – 2011.....	7
Graf č. 2: Vývoj počtu obyvatel v Jevíčku k 1. 1. daného roku.....	8
Graf č. 3: Vývoj počtů domů na území Jevíčka v letech 1869 – 2011.....	8

Seznam zkratek

ČR	Česká republika
KP	Kulturní památka
MK	Ministerstvo kultury
MPZ	Městská památková zóna
MPR	Městská památková rezervace
NKP	Nemovitá kulturní památka
SAS	Státní archeologický seznam
SHS ČMS	Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska
SÚS	Správa a údržba silnic
TGM	Tomáš Garrigue Masaryk
ÚAN	Území archeologických nálezů
ÚP	Územní plán
ÚSKP	Ústřední seznam kulturních památek

Seznam použité literatury

- [1] MACKERLE, Jaroslav: Letopis města Jevíčka. 2. vydání. Jevíčko: Město Jevíčko, 2008. 279 s. ISBN 978-80-254-1124-7.
- [2] PINKAVA, Jaroslav, 1993. *Jevíčko v letech 1848 - 1918*. Jevíčko: Městský úřad Jevíčko.
- [3] PLECH, František. *Jevíčko městská věž*. 1. vydání. Jevíčko: Město Jevíčko, 2009. 53 s. ISBN 978-80-257-2229-8.
- [4] PLECH, František. *Kříže, plastiky, pomníčky na katastru města Jevíčka*. Sepsáno v roce 2007. Prezenčně dostupné v Městské knihovně Jevíčko.
- [5] POPELKA, Benjamin. *Jevický okres: Vlastivěda Moravská, II. místopis Moravy*. 1. vydání. Brno: GARN, 2007. 225 s. ISBN 978-80-86347-68-4.
- [6] SUCHOMEL, Jan. Čtení o Jevíčku a Malé Hané. Ing. Jan Suchomel, 2007.
- [7] TUTSCH, E., MACKERLE, J. Staré Jevíčko. Jevíčko: Vlastní náklad autorů, 1937.

Přílohy

Příloha č. 1: Archeologické objevy z doby římské v Jevíčku

Poznámka: Archeologický výzkum germánského sídliště a pohřebiště na katastru města byl proveden Doc. PhDr. Eduardem Droberjarem, Ph.D. a studenty Univerzity Palackého v Olomouci v letech 2011 – 2014.

Oblast Malé Hané tvoří neobyčejně zajímavý a dosud velmi málo prozkoumaný prostor, který v době římské (od konce 1. stol. př. Kr. do konce 4. stol. po Kr.) osídlili polabští Germáni neboli Svěbové. Zájem o tento region je staršího data (minimálně od první republiky), kdy byly z oblasti zaznamenány první nálezy. Přelom v bádání představuje systematická povrchová prospekce během posledních pěti let (zejména D. Vích, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě), při níž bylo objeveno mnoho keramických a kovových nálezů na vícerych lokalitách, zpravidla sídlištích. Identifikované lokality z doby římské na Malé Hané se nacházejí v tzv. kontaktní zóně mezi Polabím a Podunajím, kde se střetávali Svěbové, Vandalové, Gótové a římsí obchodníci. Celý region měl nepochybně značný význam při obchodování s římskými provinciemi a při migracích barbarů a je tudíž velmi perspektivní pro další vědecký výzkum.

V Jevíčku se nachází více lokalit z doby římské (zpravidla osady). Dosud jediným labsko-germánským pohřebištem na Malé Hané je naleziště Jevíčko-Předměstí 6 („Pod Příčnou cestou“). Lokalitu objevil D. Vích v roce 2005 pomocí detektoru kovů. Řada kovových nálezů (fragменты římských bronzových nádob, římské a germánské spony ad.) naznačily, že půjde o žárové pohřebiště a poškozené artefakty představují pozůstatky rozoraných hrobů. Proto bylo nutné provést archeologický výzkum, který potvrdil existenci pohřebiště. Některé hroby byly více či méně zachovalé a ty jsme zkoumali. V hrobech jsme našli hliněné popelnice a v nich spálené lidské kosti a kovové nebo kostěné milodary (spony, zbraně, hřebeny apod.).

Žárové hroby zjištěné letos a v loňském roce naznačují, že lokalita bude mít mimořádný význam pro studium římsko-germánských a intergermánských kontaktů v době kolem markomanských válek (2. pol. 2. století). Ty se odehrávaly rovněž na jižní Moravě, zejména v okolí Mušova v 70. letech 2. století za vlády římského císaře Marka Aurelia, kde byly soustředěny početné vojenské sbory. Římská armáda pronikla daleko na sever, dokonce do sousední oblasti Hané (římský tábor v Olomouci-Neředíně). Markomanské války znamenaly zásadní zlom nejen v dějinách římské říše, ale rovněž ve vývoji labsko-germánských, východogermánských a sarmatských kmenů, které bojovaly proti Římanům v širokém pásmu mezi dolními toky Rýna a Dunaje.

Kromě žárových hrobů ze starší doby římské se podařilo prozkoumat i část osady z konce doby římské a počátku doby stěhování národů. V Jevíčku přebývali podobně jako v jiných částech středního Podunají (jižní a střední Morava, jihozápadní Slovensko a Dolní Rakousko) poslední Svěbové, kteří v roce 406 opouštějí naše země a odcházejí spolu s Vandaly a Alany na západ do Španělska.

Výzkum v letošním roce, kterého se zúčastnili studenti archeologie z České republiky a Polska (Rzeszów), realizovala Katedra archeologie Univerzity Hradec Králové a Katedra historie (sekce archeologie) Univerzity Palackého v Olomouci s podporou projektů Grantové agentury ČR („Migrace Germánů mezi Labem a Dunajem a význam českomoravského pomezí v protohistorickém vývoji“) a ESF („Partnerství ve výzkumu a prezentaci archeologického kulturního dědictví“). Závěrem patří

srdečný dík panu starostovi Jevíčka za jeho obětavou pomoc výzkumu. Více o nálezech z Jevíčka, o době markomanských válek a době posledních Svěbů se mohou zájemci dočíst v následující literatuře. Droberjar, E. 2005: Věk barbarů. České země a stěhování národů z pohledu archeologie. Praha – Litomyšl. Droberjar, E. – Vích, D. 2011: Nové žárové pohřebiště z doby římské v Jevíčku-Předměstí, okr. Svitavy. In: E. Droberjar (ed.), Archeologie barbarů 2010. Lublin, 23–38.

Doc. PhDr. Eduard Droberjar, Ph.D.

Univerzita Palackého v Olomouci

Fotografie z archeologického výzkumu: Ing. Roman Müller

Příloha č. 2: Jevíčko a jeho památky ve starých fotografiích

Obr. č. 11: Městská věž u Horní brány

Obr. č. 12: Horní brána, zbořená roku 1907

Obr. č. 13: Gotická madona, nejstarší jevíčská památka

Obr. č. 14: Klášterní kostel s prelaturou z r. 1762

Obr. č. 15: Klášter a kostel Nanebevzetí Panny Marie

Obr. č. 16: Interiér kostela Nanebevzetí Panny Marie

Obr. č. 17: Zámek postavený pány Podstatskými z Prusínovic

Obr. č. 18: Stará radnice, svědek bojů o městská práva s vrchností

Obr. č. 19: Palackého náměstí

Obr. č. 20: Socha sv. Jana Nepomuckého

Většina fotografií je převzata z knihy Letopisy města Jevíčka od Jaroslava Mackerleho.

Příloha č. 3: Fotografie ze Dnů evropského dědictví 5. – 13. 9. 2015

Dny evropského dědictví byly zahájeny již v pátek 4. 9. 2015 otevřením nově opravené (omítnuté) bývalé barokní sýpky. V rámci otevírací doby byla v sýpce přístupná výstava „Cechy v Jevíčku a okolí“.

Městské muzeum se stálou expozicí regionálního významu.

V synagoze byla připravena výstava mapující péči o památky na území města v letech 2008 – 2014.

V Panském dvoře byly k vidění ukázky práce uměleckých kovářů a ručně vyráběné keramiky.

Fotografie ze Dnů evropského dědictví 2015: Martin Vykydal

Příloha č. 4: Území s archeologickými nálezy

Převážná část tučně zvýrazněného území s archeologickými nálezy kategorie I. se nachází v Městské památkové zóně Jevíčko.

Tab. č. 6: Území s archeologickými nálezy na území města Jevíčka

Poř. č. SAS	Název ÚAN	Kategorie ÚAN	Katastr
24-21-11/4	Jevíčko - město	I	Jevíčko-město
24-21-11/13	Vnitřní město a předměstí, „hradby“	I	Jevíčko-město
24-21-11/2	U staré kašny ("U kostelíčka"), ZSO "Urzedel"	I	Jevíčko- předměstí
24-21-11/5	Smolenské údolí	I	Jevíčko- předměstí
24-21-11/6	Pod vrchy (Na vrších, Na vrchách)	I	Jevíčko- předměstí
24-21-11/8	Na panském	I	Jevíčko- předměstí
24-21-11/9	Za židovským hřbitovem	I	Jevíčko- předměstí
24-21-11/11	Ve žlíbkách	I	Jevíčko- předměstí
24-21-11/12	U kříže za hospodářskou školou, za reálkou u potoka	I	Jevíčko- předměstí
24-21-11/18	Jevíčko - Předměstí 2	I	Jevíčko-předměstí
24-21-06/17	Jevíčko předměstí 7	I	Jevíčko-předměstí
24-12-10/1	"Křenovské hradisko" - "V šancích"	I	Zadní Arnoštov
24-21-11/7	Pod Náhonem	II	Jevíčko- předměstí
24-21-11/3	Na kopaninách ("Velké kopaniny")	II	Jevíčko- předměstí
24-21-06/2	Nad příční cestou	II	Jevíčko- předměstí
24-21-06/22	Jevíčko - Předměstí naleziště 11	II	Jevíčko- předměstí
24-21-06/3	Gidle	II	Jevíčko- předměstí
24-21-06/4	U Šlejřířovy studánky	II	Jevíčko- předměstí
24-21-06/5	Na Manství	II	Jevíčko- předměstí
24-21-11/10	U kapličky za hřbitovem	II	Jevíčko- předměstí
24-21-11/1	Nad příční cestou, naleziště 8	II	Jevíčko- předměstí
24-21-06/15	Jevíčko - předměstí 10	II	Jevíčko-předměstí
24-21-06/16	Jevíčko předměstí 6	II	Jevíčko-předměstí
24-21-11/17	Jevíčko - Předměstí	II	Jevíčko-předměstí
24-21-11/16	Jevíčko - Předměstí 4a, 4b, 4c, 4d	II	Jevíčko-předměstí
24-21-11/14	Hraničky (U Hraniček)	II	Jevíčko-předměstí
24-12-10/2	"Horní pole"	II	Zadní Arnoštov
24-21-06/6	Zadní Arnoštov obec	II	Zadní Arnoštov

Zdroj: Národní památkový ústav, databáze SAS ČR

Příloha č. 5: Mapa s přibližným vyznačením NKP na území MPZ Jevíčko

Obr. č. 21: Mapa s přibližným vyznačením NKP na území MPZ Jevíčko

Zdroj: www.openstreetmap.org, vlastní vyznačení NKP

Příloha č. 6: Přehled výdajů v Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón v letech 1993 – 2014

První finanční prostředky pro Program regenerace MPR a MPZ o celkovém finančním objemu 80 mil. Kč byly uvolněny v roce 1993. Maxima 350 mil. dosáhly v roce 1996. Z tab. č. 7 je patrné, že navzdory klesající tendenci podpory ze státního rozpočtu v posledních deseti letech a výši celkového objemu provedeného díla, se počty realizovaných akcí úměrně nesnižují. Je to způsobeno tím, že nejprve byly prováděny zásadní záchranné akce, které byly finančně náročnější, zatímco v druhé dekádě dochází spíše k obnově fasád, oken, restaurování soch a interiérů.

Tab. č. 7: Přehled výdajů v Programu regenerace MPR a MPZ v letech 1993 – 2014

Rok	Výdaje státního rozpočtu celkem (Kč)	Cena provedeného díla celkem (Kč)	Podíl dotace (%)	Počet akcí
1993	80 000 000			136
1994	275 000 000	723 000 000	38	449
1995	300 000 000	773 000 000	39	570
1996	350 000 000	841 112 000	42	724
1997	292 500 000	868 191 000	34	734
1998	320 000 000	868 286 000	37	696
1999	302 419 000	789 537 000	38	845
2000	245 000 000	716 250 000	34	637
2001	300 000 000	767 162 000	39	748
2002	240 000 000	643 950 000	37	714
2003	175 000 000	621 000 000	28	627
2004	235 000 000	742 302 000	32	879
2005	160 000 000	393 071 000	41	715
2006	160 000 000	417 328 000	38	742
2007	161 500 000	444 428 000	36	712
2008	144 000 000	428 314 000	34	674
2009	150 000 000	368 156 000	41	618
2010	113 498 000	285 522 000	40	555
2011	137 000 000	318 550 000	43	621
2012	137 000 000	303 159 000	45	611
2013	100 000 000	247 569 000	40	577
2014	140 000 000	319 584 000	44	623
Celkem	4 517 917 000	11 879 471 000	38	14 207

Zdroj: SHS ČMS

Poznámka: Program regenerace MPR a MPZ není jediným programem MK ČR v oblasti památkové péče. Finanční prostředky lze také čerpat z těchto programů: Program záchrany architektonického dědictví; Program péče o VPR, VPZ a KPZ; Program restaurování movitých kulturních památek; Havarijní program; Program podpory záchranných archeologických výzkumů; Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností; Podpora památek UNESCO.